

Art. 4. — Se autorizează Guvernul României, prin Ministerul Finanțelor și Banca Națională a României, să introducă, de comun acord cu Fondul Monetar Internațional, amendamente la textul Memorandumului

de politici economice și al Suplimentului la acesta, care privesc detalii care nu sunt de natură să sporească obligațiile financiare ale României față de Fondul Monetar Internațional.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

p. Ministru de stat,
ministrul afacerilor externe,
Stelian Oancea,
secretar de stat

Governatorul Băncii Naționale a României,
Emil Iota Ghizari

București, 24 august 2000.
Nr. 71.

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL
ROMÂNIA — ARANJAMENT STAND-BY — REVIZUIRE
DECIZIA CONSILIULUI DIRECTORILOR EXECUTIVI DIN 7 Iunie 2000

1. România a avut consultări cu Fondul în conformitate cu paragraful 3c) al Aranjamentului stand-by pentru România (EBS/99/141, Sup. 2, 8/6/99) și cu cel de-al doilea paragraf al scrisorii date 26 iulie 1999 din partea ministrului finanțelor al României și a guvernatorului Băncii Naționale a României și cu paragraful 43 al memorandumului atașat la aceasta.

2. Scrisoarea datată 16 mai 2000 din partea ministrului finanțelor al României și a guvernatorului Băncii Naționale a României, cu memorandumul anexat, și scrisoarea suplimentară din 6 iunie 2000 din partea ministrului finanțelor al României și a guvernatorului Băncii Naționale a României se anexează la Aranjamentul stand-by pentru România, iar scrisorile date 26 iulie 1999, cu memorandumul atașat, și 5 august 1999 din partea ministrului finanțelor al României și a guvernatorului Băncii Naționale a României sunt suplimentate și modificate de scrisorile din 16 mai 2000 și 6 iunie 2000.

3. În consecință, Aranjamentul stand-by pentru România se modifică după cum urmează:

a) **Paragraful 1 se modifică parțial astfel:**
„Până la 28 februarie 2001...”

b) **Paragraful 2 a) se modifică după cuvintele „15 septembrie 1999” astfel:**

„echivalentul a 139,75 milioane DST până la 15 august 2000, echivalentul a 226,50 milioane DST până la 15 noiembrie 2000, echivalentul a 313,25 milioane DST până la 15 februarie 2001”.

c) **Criteriile de performanță stabilite în paragraful 3 a) pentru 30 iunie 2000, 30 septembrie 2000 și 31 decembrie 2000 sunt cele stabilite în Memorandumul de politici economice și în Memorandumul tehnic, anexate la scrisoarea datată 16 mai 2000.**

d) **Paragraful 3 c) se modifică după cuvintele „14 septembrie 1999” astfel:**

„14 august 2000 și 14 noiembrie 2000, după ce analizele respective menționate în cel de-al doilea paragraf al scrisorii date 16 mai 2000 și în paragraful 40 al Memorandumului de politici economice anexat la aceasta.”

4. Fondul decide că prima analiză menționată în paragraful 3 c) al Aranjamentului stand-by pentru România este finalizată și România poate continua să efectueze cumpărări în conformitate cu prevederile aranjamentului, deși nu a respectat criteriile de performanță stabilite în paragrafele 3a)(iii), 3a)(iv), 3a)(v), 3a)(ix), 3a)(x) și 3b) ale aranjamentului (EBS/00/87, Sup. 1,6/6/00).

★

6 iunie 2000
Domnului Horst Köhler
Managing Director
Fondul Monetar Internațional
700 19th Street
Washington D.C. 20431

Stimate domnule Köhler,

1. Această scrisoare este menită să vă informeze cu privire la progresul în implementarea condițiilor pentru încheierea primei analize în cadrul aranjamentului stand-by, evoluțiile macroeconomice recente și la măsurile de politici pentru soluționarea evoluțiilor recente din sistemul financiar.

I. Precondiții

2. Precondițiile incluse în memorandumul nostru de politici economice din 16 mai 2000 au fost realizate: a) expresiile scrise de interes privind Banca Agricolă au fost primite de la investitorii potențiali înainte de termenul limită de 19 mai și urmăm programul de privatizare a băncii în graficul

convenit; b) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67/1999 a fost abrogată pe data de 14 mai 2000; și c) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98/1999, care acordă dreptul la plăți compensatorii în întreaga economie, a fost modificată pe data de 30 mai 2000, în vederea anulării dreptului pentru orice noi solicitanți, cu excepția cazurilor în care astfel de plăți sunt cofinanțate de donatori. Mai mult, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2000 cuprinzând măsuri de întărire a disciplinei financiare și salariale în anul 2000 la regii autonome, societăți comerciale, companii naționale și anumite societăți comerciale cu capital majoritar de stat a fost adoptată pe data de 24 mai 2000.

II. Evoluții macroeconomice

3. Ajustarea poziției externe a României înregistrează un avânt puternic: contul curent pe bază cumulată pentru primul trimestru al anului 2000 arată un deficit de numai 38 milioane USD, realizat pe baza unei creșteri a exportului de 26,9% și a unei creșteri a importului de 14,5% față de perioada corespunzătoare din 1999. În același timp datele preliminare pentru soldul balanței comerciale indică un deficit de 79 milioane USD în perioada ianuarie–aprilie 2000, reprezentând doar 20,5% din soldul perioadei corespunzătoare din 1999, cu exporturi și importuri în creștere cu 28,4% și, respectiv, 14,3% față de aceeași perioadă a anului anterior.

4. De asemenea, evoluțiile monetare sunt în parametri, iar datele privind activele externe nete și activele interne nete pe luna aprilie sunt în conformitate cu evoluția prevăzută în programul pentru perioada ianuarie–iunie pentru acești indicatori agregați.

5. În ceea ce privește programul nostru fiscal, deficitul bugetului general consolidat pentru perioada ianuarie–aprilie 2000 este estimat la 6.751,6 miliarde lei sau 0,9% din P.I.B. anual. În lumina recentelor declarații din mass-media, am dori, de asemenea, să reiterăm că Guvernul României nu va lua în considerare noi măsuri de reducere a impozitelor, inclusiv a ratelor T.V.A. În mod similar, anularea avută în vedere pentru veniturile alocate fondurilor speciale se va face în limita țintei convenite de deficit bugetar, deoarece cheltuielile respective ale fondurilor nu se vor mai face sau vor fi finanțate prin noi măsuri de venituri.

III. Evoluțiile recente din sectorul financiar

6. În ultima săptămână a lunii mai România a fost marcată eșecului celui mai mare fond de investiții al țării, F.N.I. O evaluare preliminară, pe baza activității experților și a autorităților legale, indică faptul că acest eșec reflectă un management greșit și practici frauduloase, precum și reglementări slabe de supraveghere. Am estimat că activele reale reprezintă doar o mică parte din valoarea supraevaluată declarată a activelor. De asemenea, eșecul F.N.I. a implicat Casa de Economii și Consemnațiuni (C.E.C.) a statului cu privire la următoarele aspecte:

- participarea directă a C.E.C. la compania de management a F.N.I. (SOV Invest);
- investiția directă de 290 miliarde lei a C.E.C. în certificate F.N.I. în perioada aprilie–iulie 1999;
- garanția fraudulos acordată și nulă din punct de vedere juridic pentru certificatele de investiții la F.N.I.; și
- vânzările de certificate F.N.I. prin filialele unei sucursale C.E.C.

7. Dificultățile financiare ale F.N.I., amplificate de zvonurile fără temei privind situația financiară a Băncii Comerciale Române, au contribuit la îngrijorarea publicului cu privire la siguranța sistemului financiar, iar noi am fost nevoiți să acționăm rapid pentru a limita contaminarea potențială a eșecului fondului. Prin satisfacerea rapidă a retragerilor considerabile de depozite în numerar, B.C.R. a fost capabilă să calmeze situația într-o perioadă foarte scurtă. B.N.R. a fost capabilă să asigure logistica lină pen-

tru continuarea plăților în numerar peste tot în țară și să limiteze injecția de lichidități suplimentare. Ulterior, preocuparea investitorului s-a îndreptat către sectorul financiar nebanca și pe data de 5 iunie Banca Populară Română — în ciuda numelui, de fapt o cooperativă de credit care nu a fost subiectul nici unui tip de supraveghere financiară — și-a încetat operațiunile după ce nu a mai fost capabilă să satisfacă cererile de retragere de depozite. Banca Populară Română a fost de departe cea mai mare cooperativă de credit cu active totale estimate la aproximativ 800 miliarde lei la sfârșitul lunii martie 2000. Între timp, piețele interne monetară și valutară au rămas calme. Cursul de schimb afișat la casele de schimb (care joacă un rol marginal pe piață), după atingerea unui vârf mai mare de 25.000 lei/USD pentru o zi, a revenit la un nivel compatibil cu programul monetar, sub 21.000 lei/USD. Rata dobânzii pe piața interbancară a rămas stabilă la aproximativ 35% overnight, reflectând încrederea continuă în sistemul bancar.

8. Ca un prim principiu, nu vom folosi nici o sumă publică pentru a compensa investitorii F.N.I. Mesajele clare date de Guvern în mass-media au scos în evidență diferențele dintre unități la fondul de investiții și depozite bancare și absența oricăror garanții de stat pentru fondurile de investiții. În același timp Guvernul acționează în vederea restabilirii încrederii sectorului financiar nebanca, inclusiv în vederea protejării valorii activelor rămase ale F.N.I. și SOV Invest. Ca măsuri imediate, am făcut deja următorii pași:

- am impus înghețarea completă a tuturor tranzacțiilor și activităților F.N.I. și SOV Invest;

- am salvat datele și documentele critice. Concret, autoritățile legale ale statului au procedat la preluarea și punerea în siguranță a tuturor documentelor contabile, tuturor fișierelor computerizate și suporturilor lor scrise, corespondenței și minutelor consiliilor de administrație ale F.N.I. și SOV Invest. La SOV Invest aceasta constă în izolarea/sigilarea tuturor birourilor pentru angajații trecuți și prezenți, pentru a se preîntâmpina orice falsificare de evidențe. La C.E.C. (și la sucursalele sale) aceasta a inclus toată corespondența privind această operațiune, minutele și documentele contabile originale care au stat la baza tranzacțiilor de orice fel cu F.N.I. și SOV Invest.

9. Între timp am întreprins un set cuprinzător de investigații în vederea inițierii rapide a procedurilor legale împotriva persoanelor fizice și juridice responsabile, incluzând:

- investigarea mărimii pierderilor pentru investitorii F.N.I., pe baza valorii și datei investiției lor inițiale; și analiza fluxului de fonduri, incluzând în particular înscrieri și răscumpărări de unități de investiții, ceea ce va face posibil să se înțeleagă cum a funcționat schema F.N.I. și care au fost principalii săi beneficiari. Această lucrare urmează să se încheie până la 15 iunie 2000;

- investigarea factorilor care au împiedicat detectarea timpurie a schemei F.N.I., care urmează să se încheie până la sfârșitul lunii iunie 2000. Aceasta va include, între altele, determinarea datei posibile la care a început raportarea supraevaluată și frauduloasă a activelor; rolul C.N.V.M. și motivele absenței unei reacții; vânzarea din 1998 a SOV Invest; rolul auditorilor F.N.I. și circumstanțele certificării de către aceștia că situațiile financiare au corespuns tuturor regulilor și reglementărilor aplicabile; și rolul oricărei alte părți care ar fi putut sau ar fi trebuit să cunoască schema F.N.I.;

- investigarea implicării C.E.C. în schema F.N.I., care urmează să se încheie până la sfârșitul lunii iunie 2000. Aceasta se va concentra concret pe comportamentul C.E.C. ca acționar, investitor și furnizor de servicii prin sucursalele sale (subscripție de acțiuni, răscumpărare, marketing), precum și pe marginea contractului de garanție semnat de fostul președinte al C.E.C.;

• impunerea controlului asupra activelor personale ale persoanelor fizice și juridice care au fost responsabile pentru schema F.N.I. și ale persoanelor fizice care au realizat câștiguri semnificative din schema F.N.I. în timpul perioadei suspectate.

10. Aceste investigații vor conduce în final la proceduri juridice împotriva persoanelor fizice și juridice care au încălcat legi civile și comerciale și a persoanelor fizice care au încălcat legi penale și la aducerea în fața justiției a acestora. Între timp, pe baza unei ordonanțe de urgență a Guvernului am revocat deja comisarii și președintele existenți la C.N.V.M. și în locul lor am numit o conducere interimară compusă din experți de la instituțiile publice relevante. De asemenea, am înlăturat Consiliul de administrație și echipa de conducere, inclusiv președintele, existenți la C.E.C., și i-am înlocuit cu persoane fizice care întrunesc cerințele specificate în legile existente și în reglementările B.N.R. Mai mult, toate persoanele fizice implicate anterior în F.N.I. și SOV Invest au fost îndepărtate de la pozițiile care le-ar putea permite accesul și/sau dispunerea de activele și documentele F.N.I./SOV Invest.

11. Mai mult, cu asistența experților Băncii Mondiale, care urmează să înceapă la mijlocul lunii iunie, vom căuta să rezolvăm slăbiciunile structurale din reglementarea și supravegherea instituțiilor financiare nebancale din România și să prevenim reapariția unor probleme similare. Concret, în termen de 3 luni intenționăm să convenim cu Banca Mondială diagnosticul cadrului legal și de reglementare a intermedierei financiare în România, inclusiv cel pentru cooperativele de credit, și să inițiem implementarea unui plan de acțiuni pe baza rezultatului acestei diagnosticări, incluzând, dar nelimitându-se la:

• un studiu în profunzime al poziției financiare și al legalității activităților celorlalte fonduri mutuale (și expunerea

sistemului bancar) pentru a descoperi orice situații suplimentare ale pozițiilor și valorilor supraevaluate ale activelor nete;

• un studiu în profunzime al cadrului juridic și de reglementare, inclusiv împărțirea responsabilităților între B.N.R. și C.N.V.M.;

• întărirea rolului de supraveghere și a eficienței C.N.V.M., prin clarificarea regulilor sale de conducere, făcând-o mai responsabilă și definind măsurile de urgență aplicabile în cazul în care eficiența sa este diminuată;

• o întărire a rolului de supraveghere și a eficienței C.N.V.M., prin clarificarea regulilor sale de conducere, determinarea responsabilității sale în conformitate cu practica internațională și definirea măsurilor de urgență aplicabile în cazul în care eficiența sa este redusă;

• introducerea unui cadru de supraveghere și reglementare corespunzător pentru cooperativele de credit sau așa-numitele bănci populare, cât mai curând posibil și nu mai târziu de sfârșitul lui iunie 2000;

• evaluarea situației juridice a tuturor fondurilor de investiții care operează în valută;

• întărirea supravegherii bancare în domeniul investițiilor băncilor în instituții financiare nebancale.

12. Ca mijloc pentru rezolvarea problemelor de conducere corporatistă de la C.E.C., Guvernul, ca prim pas, va angaja până la sfârșitul lunii iunie o firmă de contabilitate/audit pentru a realiza un audit de management operațional și financiar al băncii pe baza standardelor contabile acceptate internațional (IAS). Ca urmare a acestor măsuri, se va întreprinde o reformă mai largă a C.E.C., incluzând statutul său, în cooperare cu Banca Mondială.

Cu stimă,

Decebal Traian Remeș,
ministru finanțelor

Emil Iota Ghizari,
guvernatorul Băncii Naționale a României

★

16 mai 2000

Domnului Horst Köhler
Managing Director
Fondul Monetar Internațional
700 19th Street
Washington D.C. 20431

Stimate domnule Köhler,

Declarația de politici anexată — care actualizează Memorandumul de politici economice din 26 iulie 1999 și scrisoarea noastră din 5 august 1999 — prezintă politicile noastre pentru următoarea perioadă și propune criteriile de performanță pentru sfârșitul lunii iunie, sfârșitul lunii septembrie și sfârșitul lunii decembrie 2000. Eforturile noastre privind politicile pentru anul 2000 se vor concentra pe îmbunătățirea inflației și a performanței producției în economia românească, consolidând în același timp ajustarea externă considerabilă de anul trecut, și vor include politici macroeconomice prudente, precum și accelerarea efortului nostru de reformă structurală. Pe baza acestor politici, vă solicităm: a) derogări de la nerespectarea câtorva criterii de performanță; b) încheierea primei analize în cadrul Aranjamentului stand-by; și c) extinderea în continuare a

aranjamentului până la sfârșitul lunii februarie 2001, cu reasezarea corespunzătoare a tranșelor.

Credem că politicile și măsurile descrise în memorandumul anexat sunt suficiente pentru a-și atinge obiectivele, dar suntem gata să luăm măsuri suplimentare și să căutăm noi înțelegeri cu Fondul, dacă este necesar, pentru a menține programul în parametri. Guvernul României va rămâne în strânsă consultare cu Fondul, în conformitate cu politicile acestuia privind astfel de consultări, și va furniza Fondului toate informațiile pe care acesta le cere pentru evaluarea implementării programului. Programul va fi analizat de către Fond până la 15 august și până la 15 noiembrie 2000. Următoarea analiză va acoperi, printre altele, probleme legate de evoluțiile pe buget, ariate interne și restructurarea bancară.

Cu stimă,

Decebal Traian Remeș,
ministru finanțelor

Emil Iota Ghizari,
guvernatorul Băncii Naționale a României

MEMORANDUMUL**Guvernului României privind politicile economice**

1. Acest memorandum — care completează și actualizează memorandumul din 26 iulie și scrisoarea suplimentară de intenție din 5 august 1999 — stabilește obiectivele și politicile economice ale Guvernului României pentru anul 2000, formulate într-un cadru pe termen mediu, în scopul aderării la U.E. După cum este descris mai jos, programul economic este cuprinzător ca domenii, incluzând politici pentru soluționarea dezechilibrelor macroeconomice continue, precum și a problemelor structurale din sectorul bancar și cel al întreprinderilor.

1. Performanța din cadrul programului

2. Programul economic pentru anul 1999 a înregistrat rezultate foarte favorabile în termenii ajustării externe și ai stabilității financiare, creând astfel condițiile pentru reluarea creșterii economice și reducerea inflației în acest an. Datorită politicilor macroeconomice mai stricte și îmbunătățirii competitivității externe, se estimează că deficitul contului curent s-a redus drastic la 1,3 miliarde USD (3,9% din P.I.B.) în 1999, comparativ cu ținta inițială din program de 2,2 miliarde USD și cu un deficit de 3,0 miliarde USD (7,2% din P.I.B.) înregistrat în anul 1998. Această evoluție favorabilă, precum și progresul în restructurarea bancară și eliminarea incertitudinii legate de rambursările mari de datorie externă de la mijlocul anului au condus la condiții considerabil îmbunătățite pe piața valutară interbancară și pe cea monetară. De la 1,5 miliarde USD la mijlocul lui 1999 rezervele valutare brute ale statului s-au refăcut la 2,5 miliarde USD (2,3 luni din total importuri) la sfârșitul anului 1999, reflectând, în principal, cumpărările considerabile de către B.N.R. de pe piața interbancară, în timp ce rata medie lunară a deprecierei nominale a leului a scăzut drastic după luna martie 1999. Între timp ratele dobânzilor interbancare au scăzut semnificativ față de nivelurile lor din prima jumătate a anului 1999, în parte datorită sporirii încrederii pieței. Performanța externă deosebită a continuat în anul 2000: se estimează că în primul trimestru al anului 2000 balanța comercială a fost aproape echilibrată, în timp ce rezervele oficiale au continuat să crească, în ciuda unui vârf al serviciului datoriei.

3. În ceea ce privește producția și inflația, evoluțiile au fost mai puțin favorabile în anul 1999. Se estimează că P.I.B. real a scăzut cu 3,2% în anul 1999, al treilea an consecutiv de declin. Ca aspect pozitiv, declinul din anul 1999 a fost ușor mai redus decât se aștepta în cadrul programului și acum se pare că a atins limita minimă, estimările preliminare sugerând o creștere a P.I.B. real de aproape 1% pe an pe baza datelor pentru primul trimestru al anului 2000. Inflația, care era deja la niveluri ridicate ca rezultat al creșterilor continue ale costurilor unitare cu forța de muncă și ale prețurilor administrate, s-a accelerat după corecția mare a cursului de schimb din ultima parte a anului 1998 și la începutul anului 1999. În ciuda condițiilor unei cereri scăzute, rata inflației exprimată ca IPC pe 12 luni a atins aproape 55% la sfârșitul anului 1999, comparativ cu 41% la sfârșitul anului 1998. Evoluțiile recente sunt mai încurajatoare; pe baza datelor la nivelul lunii martie 2000, rata anuală a inflației s-a redus de atunci la 49%.

4. Politicile macroeconomice au fost consolidate în mod considerabil în anul 1999 și au fost în linii mari în conformitate cu programul, în ciuda devierilor din câteva domenii.

Concret, criteriile de performanță pentru politicile monetare și externe au fost respectate la sfârșitul lunilor iulie, octombrie și decembrie 1999. De asemenea, programul fiscal a fost implementat efectiv, dar au fost întâmpinate probleme în domeniul disciplinei financiare la nivelul autorităților locale și al întreprinderilor de stat (spre exemplu, reducerea arieratelor interne) și în politica salarială (vezi tabelul nr. I).

5. Criteriile de performanță de la sfârșitul lunilor iulie, octombrie și decembrie 1999 privind activele externe nete și activele interne nete ale B.N.R. au fost respectate cu marje confortabile. Reflectând o slăbire a performanței fiscale în decembrie, plafonul privind creditul net guvernamental a fost depășit la sfârșitul lunii decembrie 1999 cu echivalentul a 0,6% din P.I.B. În cursul anului plafonul a fost în mod confortabil respectat la sfârșitul lunii octombrie, în timp ce la sfârșitul lunii iulie fusese ușor depășit, devierea fiind explicată prin emiterea mai devreme a titlurilor de stat pentru restructurarea Băncii Agricole. Cu toate acestea, poziția mai slabă a fost compensată de întârzierea efectivă a unor cheltuieli programate cu restructurarea bancară pentru anul 2000, astfel încât deficitul bugetar a atins numai 3,5% din P.I.B. (recent revizuit), în conformitate cu ținta noastră (aproximativ 3,9% din P.I.B. pe baza datelor vechi). Această performanță fiscală a fost în conformitate cu o îmbunătățire a soldului primar de 3% din P.I.B. față de anul 1998. Reflectând evoluțiile de mai sus, B.N.R. a fost în măsură să sterilizeze efectiv cea mai mare parte din depășirea creșterii programate pentru activele externe nete, asigurând astfel ca țintele indicative pentru masa monetară și baza monetară să fie atinse sau numai ușor depășite.

6. Totuși eforturile noastre de întărire a disciplinei financiare la nivel de întreprindere au obținut un succes limitat. Concret, trei criterii de performanță — privind arieratele interne și preluarea/garantarea creditelor bancare acordate întreprinderilor — nu au fost respectate la sfârșitul lunilor iulie, octombrie și decembrie 1999.

7. Criteriul de performanță privind cheltuielile cu salariile în sectorul de stat (buget de stat, regii autonome, companii naționale și 24 dintre întreprinderile cu cele mai mari pierderi) a fost respectat la sfârșitul lunii iulie, dar a fost încălcat la sfârșitul lunilor octombrie și decembrie 1999 din cauza revizuirii, în sensul majorării, a datelor pe 1998 care au format baza pentru politica salarială pentru regiile autonome și companiile naționale, precum și a creșterilor salariale mari în sectorul bugetului de stat. În general, creșterea salarială din întreaga economie a persistat la niveluri mai mari decât cele țintite, agravând declinul ocupării forței de muncă în cursul anului trecut.

8. Dificultățile în administrarea garanțiilor de stat executate pentru împrumuturile garantate de stat, acordate anterior întreprinderilor, au dat naștere la arierate la plățile externe pentru o scurtă perioadă, astfel încât criteriul de performanță permanent privind neacumularea de arierate la plățile externe către creditorii oficiali nu a fost respectat în perioada august–decembrie 1999.

9. Precondiția privind eliminarea cotei mai mici de accize pentru produsele din tutun fabricate în România nu a fost realizată la timp din cauza respingerii neașteptate a ordonanței Guvernului de către Parlament. Totuși, la aflarea acestei întârzieri, Guvernul a instituit această măsură printr-o ordonanță de urgență.

II. Obiectivele și politicile economice pentru anul 2000 și în continuare

A. Strategia de bază și obiectivele

10. Revenind la obiectivele noastre economice pentru anul 2000, credem că eforturile noastre ar trebui să se concentreze pe îmbunătățirea performanței de inflație și producție, consolidând în același timp ajustarea externă considerabilă de anul trecut. În consecință, în anul 2000 deficitul contului curent va fi proiectat să rămână, în linii mari, neschimbat în raport cu P.I.B.; pe baza intrărilor de capital prevăzute de la creditorii oficiali și privați, aceasta va fi în conformitate cu o creștere a rezervelor valutare ale statului, până la sfârșitul anului 2000, de aproape 1 miliard USD până la echivalentul a aproximativ 3,1 luni din total importuri. După scăderea de 3,2% în 1999 se așteaptă ca P.I.B. real să înregistreze o creștere pozitivă de 1,3% în anul 2000, pentru prima dată în ultimii 4 ani. Aceasta va reflecta îmbunătățirea recentă a exporturilor și desprinderea cererii interne de limita sa minimă. În cele din urmă, vom urmări reducerea inflației exprimate ca IPC pe 12 luni, la aproape 27% până la sfârșitul anului 2000, comparativ cu 55% la sfârșitul anului 1999. Scăderea inflației va reflecta în parte o rată mult mai redusă a deprecierei leului față de anul trecut, când a fost efectuată o depreciere reală corectivă mare; iar aceasta ar cere în mod critic ca, în linii mari, creșterea salariului nominal să fie încetinită corespunzător cu inflația proiectată.

11. Pe partea de politici vom menține politici monetare și fiscale restrictive, consolidând în același timp implementarea politicilor în domeniile disciplinei financiare și politicii salariale, în vederea soluționării problemelor persistente ale inflației ridicate și scăderii producției. Pentru a pune bazele unei creșteri sustenabile, intenționăm să redresăm slăbiciunile structurale prin continuarea restructurării sectorului bancar și accelerarea privatizării și lichidării întreprinderilor.

12. Pe termen mediu — în conformitate cu obiectivele noastre cheie de aderare la U.E. și realizarea unei creșteri puternice și sustenabile — intenționăm să facem noi progrese în stabilizarea economiei și soluționarea rigidităților structurale. Concret, intenționăm să limităm deficitul contului curent, în linii mari, la niveluri care ar putea fi finanțate de fluxuri de capital care nu creează datorii, în conformitate cu o reducere constantă a datoriei externe în P.I.B. și a ratelor serviciului datoriei. De asemenea, intenționăm să facem un progres constant în următorii câțiva ani pentru reducerea ratei inflației la niveluri mai apropiate de cele existente în U.E. Realizarea acestor obiective va necesita implementarea susținută a politicilor fiscale și monetare prudente, limitarea salariilor în sectorul de stat și intensificarea eforturilor pentru avansarea în continuare a privatizării și restructurării bancilor și întreprinderilor.

B. Politica fiscală

13. Pentru a sprijini reducerea inflației și a elibera resurse financiare pentru sectorul privat, țintim limitarea deficitului bugetar (exclusiv donații și venituri din privatizare) la 3,5% din P.I.B. în anul 2000, nemodificat față de anul 1999. Aceasta este însoțită de reforma fiscală care are ca scop reducerea distorsiunilor provocate de facilitățile economice, reducerea evaziunii fiscale și îmbunătățirea răspunsului de ofertă al economiei. O asemenea țintă de deficit bugetar va fi în conformitate cu un excedent primar (definit aici ca excluzând cheltuielile cu dobânda și restructurarea bancară) de 2,1% din P.I.B. (față de 2,6% din P.I.B.), precum și cu o reducere drastică a contractării de datorie internă nouă echivalentă cu aproape 0,1% din P.I.B. în

anul 2000 (comparat cu împrumutul net estimat de pe piața internă de 1,75% din P.I.B. în anul 1999). Ținta va continua să fie monitorizată pe baza creditului net al sistemului bancar dat bugetului general consolidat.

14. Pe partea de venituri am implementat o reformă fiscală pe scară largă, în scopul micșorării ratelor de impozitare, lărgirii bazei impozabile și reducerii distorsiunilor, implicând o reducere a poverii fiscale asupra economiei cu 1% din P.I.B. În domeniul impozitării directe am introdus: a) o nouă lege a impozitului pe profit, cu o rată de impozitare de 25% (redușă de la 38%) și o alocație fiscală pentru investiții de 10% (micșorând colectările din venituri cu 1,25% din P.I.B., luând în considerare rata preferențială de 5% pentru activitățile de export); b) o nouă lege pentru impozitul pe venitul global, care lărgeste baza de impozitare, spre exemplu, prin impozitarea venitului din pensiile mari și prin corectarea venitului impozabil minim pentru erodarea trecută din inflație (reducând veniturile cu 0,75% din P.I.B.); și c) solicitarea prin care convențiile civile (precum și contractele de muncă) ale angajaților să facă obiectul tuturor contribuțiilor de asigurări sociale (crescând veniturile cu 0,25% din P.I.B. pe bază netă). În domeniul impozitării indirecte am adoptat o rată uniformă de 19% pentru a înlocui precedentele rate de 11% și 22%, anulând în același timp exceptări selectate de la plata T.V.A. pentru liber-profesioniști și asociațiile familiale, combustibilii de tipul M și P, precum și pentru consumul casnic de energie termică și electrică (crescând veniturile cu 0,25% din P.I.B.). Am redus, de asemenea, suprataxa la import de la 4% la 2%, în conformitate cu angajamentele la Organizația Mondială a Comerțului (reducând veniturile cu 0,1% din P.I.B.). În cele din urmă am lărgit baza de impozitare pentru toate accizele și am majorat accizele pentru alcool (crescând veniturile cu aproape 0,66% din P.I.B.).

15. Cel mai important, am abrogat, de asemenea, definitiv legile nr. 92 și nr. 241 care prevedeau o varietate de facilități fiscale; aceste legi fuseseră suspendate în anul 1999 și, dacă ar fi intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2000, ar fi micșorat veniturile fiscale cu echivalentul a 3% din P.I.B. în anul 2000. De asemenea, am abrogat definitiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 67 la 15 mai 2000. Pentru a înlocui acest sistem de facilități discreționar, costisitor și distorsionant, am redus deja cota impozitului pe profit și în prezent introducem în etape reduceri drastice ale taxelor vamale la importurile de echipamente tehnologice pentru investiții proprii, de care vor beneficia în primul rând întreprinderile mici și mijlocii, precum și doi mari noi investitori, iar într-o etapă ulterioară — în funcție de cât de suficiente sunt resursele bugetare — toate întreprinderile. Vom evita orice exceptare de la plata T.V.A. pentru investitori și rezolvăm problema de bază a perioadelor excesiv de lungi pentru procesarea rambursărilor de T.V.A.

16. Pe partea de cheltuieli bugetul anului 2000 va marca un prim pas către un sector public mai sustenabil, cu o reducere țintită a ponderii cheltuielilor totale în P.I.B. de aproape 1,25% din P.I.B. Cel mai important, sectorul public civil va suferi o reducere considerabilă: bugetul prevede o reducere de 22.700 de posturi; în plus, planificăm reducerea personalului din sectoarele apărare/ordine publică/siguranță națională cu 22.000 până la sfârșitul anului 2000; și am făcut creșteri salariale suplimentare la ministere, condiționate de reducerea personalului acestora. În domeniul cheltuielilor materiale și de funcționare așteptăm să putem genera economii ca rezultat al închiderii a 3 agenții guvernamentale. În ceea ce privește subvențiile, am oprit programul cupoanelor pentru motorină pentru agricultură și am limitat suma totală a cupoanelor agricole la 4,3 trilioane

lei; am redus subvențiile bugetare pentru metroul din București cu 36% în termeni reali; vom închide 425 km de linii locale de cale ferată neprofitabile și 366 de stații C.F.R. și vom reduce 123 de perechi de trenuri pe distanță scurtă până la sfârșitul lunii mai 2000 (ceea ce ne permite să reducem subvențiile pentru calea ferată cu aproximativ 8% în termeni reali); proiectăm ca cheltuiala cu subvențiile pentru diferențele de preț să fie diminuată cu 40% în termeni reali din cauza încetării subvenționării pentru depozitarea grâului și importul de pesticide. Cu privire la transferuri, ne așteptăm ca în anul 2000 cheltuielile către Fondul pentru pensiile de stat să însumeze 6,9% din P.I.B. De asemenea, ne-am orientat către o mai bună repartizare a cheltuielilor sociale, urmând recomandarea Băncii Mondiale și a Uniunii Europene prin alocarea a 1% din P.I.B. pentru cheltuielile cu protecția copilului și a persoanelor cu handicap, reprezentând o creștere reală de 10%. În general, ponderea transferurilor sociale în P.I.B. va reprezenta 9,1% din P.I.B., comparativ cu 9,2% în 1999. Guvernul a decis, de asemenea, să anuleze 5 din cele 12 „fonduri speciale” finanțate prin venituri alocate, care în trecut au îngreunat foarte mult o repartizare mai rațională a cheltuielilor. De asemenea, am implementat legi noi cu privire la achizițiile publice, auditul și controlul intern, care ar trebui să reducă cheltuielile inutile. Sprijinul financiar pentru întreprinderile de stat, inclusiv prin injeții de capital sau utilizarea depozitelor F.P.S. drept garanții pentru împrumuturile de la băncile comerciale, va fi evitat de acum înainte, reflectând nevoia de a alocă aceste resurse reduse unei mai bune utilizări. Acest angajament reprezintă un criteriu de performanță în cadrul Aranjamentului stand-by.

17. În ceea ce privește politicile de venituri, a trebuit, de asemenea, să facem pasul dificil în vederea modificării legislației din trecut pentru a depăși implicațiile lor nesustenabile pe partea de cheltuieli: am suspendat cerința de a plăti prime de vacanță în sectorul public civil, am modificat dreptul general de acordare a plăților compensatorii dat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 98, pentru a preveni orice alte plăți către noi solicitanți; începând cu data de 20 iulie vom înceta plățile de ajutor de șomaj tehnic pentru personalul din industria de apărare; am revizuit noua lege a pensiilor de stat, astfel încât să limităm creșterea implicată în rata de înlocuire (aceasta va permite ca recorelarea pensiilor să continue în limitele cadrului bugetar existent).

18. Ne-am confruntat cu serioase nerealizări în ceea ce privește noile aranjamente privind veniturile și împărțirea sarcinilor între bugetul de stat și bugetele locale, mai ales cu privire la asigurarea fondurilor pentru orfelinat și la areratele autorităților locale către utilitățile de termoficare. Ca răspuns, Guvernul a mandatat consiliile locale să aloce sumele fixe desemnate pentru orfelinat; a înființat Agenția de Protecție a Copilului care va primi veniturile alocate ce nu mai pot fi utilizate pentru alte cheltuieli ale autorităților locale; a eliberat imediat în anul 1999 400 miliarde lei ca subvenții pentru încălzire și a alocat în acest scop 1,2 trilioane lei în bugetul pe anul 2000. De asemenea, Ministerul Finanțelor și Ministerul Funcției Publice vor conduce împreună un grup pentru studierea problemei arieratelor atât ale, cât și către autoritățile publice locale și utilitățile locale. Până la 30 iunie vom implementa recomandările acestui grup, în consultare cu personalul F.M.I.

19. În ciuda acestor reforme cuprinzătoare și determinante, Guvernul recunoaște că acestea reprezintă numai un punct de pornire către un program pe termen mediu care țintește o poziție bugetară mai sustenabilă. Suntem în mod special îngrijorați de modelul sistemului nostru de

pensii din ultimii ani, în care o rată de dependență în creștere a necesitat întotdeauna contribuții și cheltuieli mai mari. În acest sens, reforma noastră cuprinzătoare va ținti reducerea în mod constant a ratei de contribuție în următorii ani. Aceasta va necesita în mod considerabil o creștere a vârstei de pensionare și o revizuire a planurilor actuale de a introduce un pilon de pensii privat, astfel încât să-l facă mai puțin costisitor pentru buget. Pentru a facilita o politică de cheltuieli mai rațională, vom întreprinde în scurt timp, cu asistența Băncii Mondiale, o analiză a cheltuielilor publice. Ne așteptăm, de asemenea, ca menținerea unui excedent primar în acest an să reducă povara cheltuielilor cu dobânzile în anul următor și așteptăm să folosim acest câștig pentru o reducere a deficitului bugetar. În eforturile noastre îndreptate către reforma sistemului de pensii vom analiza atent, de asemenea, legile existente și inițiativele legislative curente, conform cerințelor bugetare și într-o modalitate acceptabilă Băncii Mondiale — după cum am procedat când am modificat legea pensiilor de stat recent promulgată, care acum prevede o limită pentru rata de înlocuire și majorează vârstele minime de pensionare începând cu anul 2001.

C. Politica monetară și a cursului de schimb

20. Țintele de politică monetară pentru anul 2000 vor fi compatibile cu o reducere drastică a inflației și cu o acumulare mare a rezervelor valutare și se vor baza pe premisa unei viteze de rotație a masei monetare în linii mari neschimbate de la an la an. Poziția avută în vedere pentru politica cursului de schimb, însoțită de un control strict al creșterii salariale, va servi la păstrarea recentelor câștiguri în competitivitatea externă, contribuind în același timp la o stabilizare a așteptărilor pieței și la rate mai scăzute ale dobânzii în termeni reali. Implementarea programului monetar va continua să se bazeze pe luarea drept țintă a activelor interne nete ale băncii centrale. În cazul unor presiuni de majorare neașteptate pe rezerve și/sau curs de schimb, B.N.R. se va angaja în intervenția de sterilizare, în vederea atingerii ținței indicative pentru baza monetară, așa cum s-a făcut începând de la mijlocul anului 1999. B.N.R. va fi, de asemenea, pregătită să-și mențină activele interne nete sub nivelul din program în cazul unor presiuni neașteptate de reducere pe rezerve și/sau al unor presiuni de depreciere pe cursul de schimb al leului.

21. B.N.R. intenționează să se bazeze din ce în ce mai mult pe instrumentele de piață. În contextul cerințelor mari de sterilizare, precum și al injețiilor de lichiditate în curs la Banca Agricolă, B.N.R. a crescut în perioada noiembrie—decembrie 1999 rezerva minimă obligatorie pentru depozitele în lei cu încă 10 puncte procentuale la 30% (rezerva minimă obligatorie pentru depozitele în valută a rămas nemodificată la 20%) pentru a reduce dependența sa masivă de operațiunile de atragere de depozite — comparativ cu o rezervă minimă obligatorie unificată de 15% în iunie 1999. Pentru a diminua efectele pe costurile de intermediere B.N.R. a decis să ajusteze lunar remunerarea asupra volumului de rezerve obligatorii rezultat prin majorare suplimentară (15%) pe baza diferiților indicatori de piață. În plus, intenționăm să ne abținem de la alte creșteri ale rezervelor minime obligatorii pentru depozitele în lei și, într-adevăr, să le reducem gradual și să le unificăm cu cele pentru depozitele în valută imediat ce condițiile pieței monetare se îmbunătățesc suficient. Între timp, în conformitate cu recomandările Departamentului de politică monetară și curs de schimb din cadrul F.M.I., am publicat la sfârșitul lunii martie 2000 un set de reglementări pentru operațiuni pe piața creditului. Aceste reglementări: a) vor clarifica statutul juridic al operațiunilor de credit, inclusiv

facilitățile de credit Lombard, și vor defini garanțiile eligibile; b) vor defini și vor clarifica procedurile de licitație pentru operațiunile de atragere de depozite; și c) vor defini tranzacțiile de răscumpărare și răscumpărare inversă, swap și cumpărări și vânzări directe de titluri de stat. Reglementările ar trebui să faciliteze dezvoltarea în continuare a pieței monetare interbancare, a pieței secundare pentru titlurile de stat și utilizarea în mai mare măsură de către B.N.R. a instrumentelor de piață pentru operațiunile monetare. Intenționăm, de asemenea, să trecem de la atragerea de depozite bilateral la licitarea de depozite (cu licitații de depozite care se așteaptă să crească la cel puțin 30% din totalul depozitelor existente până la sfârșitul lunii iunie 2000), ca o modalitate de creștere a eficienței acestor operațiuni și, de asemenea, de extindere a utilizării tranzacțiilor repo și repo invers — în special luând în considerare că cerințele de sterilizare se așteaptă să rămână mari în cursul anului 2000. Mai mult, rata Lombard a B.N.R. va rămâne la un nivel semnificativ mai mare decât dobânda pieței interbancare.

D. Politica de venituri și disciplina financiară

22. Implementarea strictă a politicii de venituri din sfera sectorului de stat (buget de stat, regiile autonome, companii naționale și 33 dintre întreprinderile cu cele mai mari pierderi) va fi cheia atingerii țintei de inflație și a protejării câștigurilor din competitivitatea externă de cost.

• După cum s-a discutat mai sus, legea bugetului limitează cheltuielile cu salariile în bugetul de stat și Fondul special pentru învățământ la 35.182 miliarde lei în anul 2000, care ar reprezenta o creștere de 56% în termeni nominali și o creștere de 12,5% în termeni reali pe baza ratei inflației proiectate. Plata creșterilor salariale recent anunțate — inclusiv creșterile pentru învățământ și lucrătorii altor sectoare bugetare, ca urmare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2000 — va depinde strict de disponibilitatea fondurilor în cadrul acestui plafon pentru cheltuielile cu salariile. Personalul din sectorul public civil va fi redus din nevoia de a garanta că majorările salariale efectuate nu vor conduce la încălcarea alocațiilor bugetare. Am prevăzut deja în buget reduceri medii anuale ale personalului din sectorul public civil de 22.700 (circa 4,5%), inclusiv pentru personalul nedidactic de 10.500 la Ministerul Educației Naționale; planificăm încă o reducere de 12.500 a personalului din Ministerul Educației Naționale în septembrie. Personalul din sectoarele apărare/ordine publică/siguranță națională va fi redus cu circa 22.000 până la sfârșitul anului. Alte reduceri de personal pot să aibă loc în continuare în contextul restructurării ministerelor; și ar fi, de asemenea, necesar să se efectueze creșteri mai mari de salarii pentru funcționarii publici, alții decât cei din învățământ, față de limitele minime cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2000.

• Introducem un sistem de „avertizare din timp” al monitorizării salariilor, care să stea la baza controlului creșterilor salariale din sectorul bugetar. Ministerul Finanțelor și Ministerul Muncii și Protecției Sociale vor monitoriza împreună, lunar, cheltuiala salarială pe fiecare minister pentru a se asigura că cheltuielile cu salariile nu depășesc fondul de salarii alocat aceluși minister. Fiecare ordonator de credite și fiecare agenție vor avea plafonul lor specific pentru cheltuielile salariale lunare, în conformitate cu alocația bugetară, în cadrul căreia trebuie acoperită orice creștere salarială. Acest sistem va fi supravegheat de primul-ministru și de Guvern.

• Totalul fondului de salarii pentru regiile autonome și companiile naționale va fi strict limitat la de patru ori nivelul acestuia din trimestrul IV 1999 și va fi ajustat în sensul

scăderii în concordanță cu reducerile de personal care nu contribuie la creșterea productivității muncii, spre exemplu, ca urmare a depășirii resurselor unei activități pentru care personalul a fost transferat la alte întreprinderi. Aceasta reprezintă o scădere de 9,5% în termeni reali în anul 2000 pe baza ratei inflației proiectate. Bugetele pe anul 2000 ale regiilor autonome și companiilor naționale, care urmează să fie aprobate de Guvern, vor fi în conformitate cu această linie directoare și vor fi monitorizate îndeaproape de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, precum și de ministerele responsabile.

• O politică salarială mult mai restrictivă pentru regiile autonome și companiile naționale, comparativ cu sectorul bugetului de stat, ar trebui, de asemenea, să reducă disparitatea mare dintre salarii, care a apărut între cele două sectoare. La sfârșitul anului 1999 și începutul anului 2000 salariile brute lunare în regiile autonome și companiile naționale au fost în medie de 3,7 milioane lei, în timp ce salariile în administrația publică, în învățământ și în sectoarele de sănătate și asistență socială au fost în medie de 2,1 milioane lei.

• Fondurile de salarii în anul 2000 ale celor 33 de societăți comerciale cu cele mai mari pierderi vor fi limitate la de patru ori nivelul estimat al acestora în trimestrul IV 1999; aceasta ar reprezenta o creștere nominală de 10% și o scădere de 21% în termeni reali pe baza ratei inflației proiectate. Evoluțiile salariale în aceste întreprinderi cu pierderi vor fi monitorizate îndeaproape de Ministerul Muncii și Protecției Sociale și de Fondul Proprietății de Stat (F.P.S.).

În consecință, intenționăm să limităm fondul de salarii nominale în sectorul de stat, monitorizat la 32.480 miliarde lei în ianuarie–iunie, 45.572 miliarde lei în ianuarie–septembrie și 62.095 miliarde lei în ianuarie–decembrie 2000. Aceasta reprezintă o creștere nominală de 40% și o creștere de 1% în termeni reali în anul 2000 pe baza ratei inflației proiectate ca medie anuală.

23. Luăm câteva măsuri pentru a da un impuls reducerii arieratelor din economie, în special pentru arieratele la cele 3 mari utilități — PETROM, ROMGAZ și CONEL — și la buget. Primul set de măsuri este legat de continuarea reformelor pentru întărirea disciplinei salariale și financiare în regiile autonome și companiile naționale ale căror bugete sunt aprobate de Guvern și în cele 33 de întreprinderi cu capital majoritar de stat cu cele mai mari pierderi. În acest scop vom implementa o nouă ordonanță până la sfârșitul lunii mai 2000, care prevede înlocuirea contractelor de management cu durată nelimitată existente cu contracte cu termen fix, și vom condiționa plata de prime și beneficii de îndeplinirea criteriilor financiare, condiția-cheie între acestea fiind reducerea arieratelor.

• Pentru fiecare dintre aceste întreprinderi bugetul de venituri și cheltuieli va include un program pentru reducerea arieratelor și ținte anuale pentru reducerea costurilor și creșterea productivității muncii. Programul reducerii arieratelor pentru fiecare întreprindere va include ținte trimestriale, în conformitate cu ținta de reducere anuală a arieratelor. Pentru regiile autonome și companiile naționale ca grup și pentru cele 33 de întreprinderi cu cele mai mari pierderi ca grup țintele vor fi în conformitate cu limitarea arieratelor la nivelul lor de la sfârșitul lunii aprilie 2000.

• Fondurile de salarii vor fi restructurate față de sistemul actual, în care primele și beneficiile sunt în general la fel de mari sau chiar mai mari decât salariile de bază. Pentru majoritatea angajaților salariile de bază vor rămâne la nivelurile curente avute în vedere, dar primele și beneficiile obișnuite vor fi limitate la 50% din fondul salariilor de

bază. Soldul primelor și beneficiilor obișnuite va fi transferat către un fond de premiere în funcție de performanțe, iar acestea și vor fi acordate doar la sfârșitul anului fiscal, strict pe baza criteriilor de performanță, care vor include realizarea unui progres privind reducerea arieratelor de la și către întreprindere.

- Pentru directori, salariul de bază al unui director de întreprindere va fi restricționat la salariul unui subsecretar de stat; salariile de bază ale directorilor subordonați vor fi corelate cu cel al directorului general, iar primele și beneficiile vor fi acordate ca și pentru majoritatea angajaților. Noua ordonanță prevede ca în cazul unei creșteri a arieratelor peste ținta lor trimestrială fondul lunar de salarii pentru conducere (inclusiv salariul de bază, prime și beneficii obișnuite) să fie imediat redus cu suma creșterii arieratelor, până la maximum 30% din fondul de salarii. La sfârșitul anului fiscal directorului întreprinderii i se poate acorda o primă de performanță de până la 100% numai dacă au fost atinse țintele pentru reducerea costurilor și arieratelor și pentru creșterea productivității muncii. Directorul întreprinderii va fi responsabil pentru acordarea premiilor de performanță pentru directorii subordonați și angajați; ordonatorul principal de credite — adică ministerul implicat — va fi responsabil pentru acordarea de premii de performanță pentru directorul general. Acordarea nejustificată de premii de performanță va reprezenta o încălcare a legii.

24. Alte măsuri pentru creșterea disciplinei financiare includ stabilirea unui plan de acțiune de poprire a soldurilor bancare ale celor mai mari 30 de debitori la bugetul general consolidat (excluzând PETROM, CONEL și ROMGAZ, pentru care se aplică un program separat). Aceasta va permite bugetului să aibă drept de preemțiune asupra resurselor financiare ale întreprinderilor. Prin acest mecanism intenționăm să reducem asemenea arierate fiscale cu cel puțin 100 miliarde lei până la sfârșitul lunii iunie și cu 200 miliarde lei până la sfârșitul lunii iulie, față de nivelul acestora de la sfârșitul lunii aprilie 2000. Eficiența acestei măsuri va fi evaluată la următoarea analiză a programului.

25. Măsurile pentru rezolvarea problemei arieratelor sunt în special urgente, dată fiind creșterea recentă a arieratelor interne la cele 3 mari utilități cu 10% în termeni reali în perioada ianuarie—martie 2000 față de scăderea ținută, de aproape 4% în termeni reali în aceeași perioadă.

- Au apărut probleme în cazurile în care CONEL furnizează agent termic unei utilități locale pentru distribuția către consumatorii casnici, pentru care consumatorii casnici plătesc utilității locale, dar utilitatea locală nu mai efectuează plata către CONEL. În colaborare cu Banca Mondială vom căuta măsuri pentru a reduce numărul intermediarilor responsabili de efectuarea plății consumatorilor către CONEL, inclusiv posibilitatea transferării proprietății centralelor termoelectrice (energie electrică și termică) și rețelei de distribuție, de la caz la caz.

- De asemenea, facem câțiva pași suplimentari pentru îmbunătățirea situației financiare de la CONEL și ROMGAZ. În cazul CONEL intenționăm să reducem semnificativ costurile și capacitatea excedentară prin închiderea câtorva centrale termoelectrice care reprezintă aproximativ 4.500 MW/h; în prezent capacitatea instalată este de 18.000 MW/h, dar cererea este de numai aproape 8.000 MW/h. Aceste închideri de centrale vor implica, de asemenea, o reducere de personal de aproape 20.000 muncitori dintr-un total în prezent de 72.000. Ca parte a acestui plan de restructurare, intenționăm, de asemenea, să majorăm tarifele la energie electrică, neschimbate din noiembrie 1999, cu 20% la începutul lunii iunie 2000. În cazul

ROMGAZ, unde tarifele au rămas neschimbate din iunie 1999, tarifele vor fi majorate cu cel puțin 20% în luna iunie.

26. În consecință, țintim să reducem arieratele către cele trei utilități cu aproximativ 15% în termeni reali în timpul anului până în decembrie 2000, pe baza ratei inflației ținute. Plafoanele noastre ținută pentru soldul arieratelor la cele trei mari utilități sunt 18.735 miliarde lei la sfârșitul lunii iunie, 17.652 miliarde lei la sfârșitul lunii septembrie și 16.997 miliarde lei la sfârșitul lunii decembrie 2000. Aceste plafoane reprezintă un criteriu de performanță în cadrul Aranjamentului stand-by. Mai mult, măsurile descrise în paragrafele anterioare vor ajuta cele trei mari utilități să reducă propriile arierate fiscale către buget. Stocul arieratelor de la cele trei mari utilități către bugetul general consolidat a însumat 9.057 miliarde lei în decembrie 1999 și s-a majorat cu 1,4 trilioane lei la 10.445 miliarde lei în luna martie 2000. Țintim o reducere a acestor arierate la 10.195 miliarde lei până în iunie 2000, la 9.745 miliarde lei până la sfârșitul lunii septembrie și la nivelul lor din decembrie 1999 de 9.057 miliarde lei până în luna decembrie 2000. Aceste plafoane reprezintă o scădere cumulată de 1.388 miliarde lei față de nivelul lor de la sfârșitul lunii martie și reprezintă, de asemenea, un criteriu de performanță în cadrul Aranjamentului stand-by. Țintim o reducere similară a nivelului arieratelor altor utilități, regii autonome și companii naționale către bugetul general consolidat față de nivelul lor de la sfârșitul lunii aprilie 2000. Ținta pentru arieratele celor 33 de societăți comerciale cu pierderi către bugetul general consolidat este de a fi menținute la nivelul lor de la sfârșitul lunii aprilie 2000.

E. Balanța de plăți și managementul datoriei externe

27. Date fiind deficitul proiectat al contului curent de 1,4 miliarde USD (3,9% din P.I.B.), intrările de capital și creșterea programată pentru activele externe nete ale B.N.R., ținta noastră pentru rezervele brute pentru anul 2000 este de 3,5 miliarde USD (3,1 luni de importuri). Acumularea rezervelor brute în anul 2000 va fi atinsă prin finanțarea excepțională de la Banca Mondială, U.E. și F.M.I.

28. Ne angajăm să evităm acumularea de noi arierate către creditorii externi, prin consolidarea procedurilor interne de management al datoriei la Ministerul Finanțelor. Cu diferite ocazii, în perioada august—decembrie 1999, România acumulasă sume relativ mici ca arierate la plata externă pentru împrumuturile garantate de stat pentru întreprinderi, ca rezultat al procedurilor lente legate de autorizarea plăților în numele întreprinderilor aflate în incapacitate de plată. În consecință, pentru a se asigura că nu va avea loc nici o nouă acumulare de arierate de plăți externe pe perioada aranjamentului, am luat măsuri de consolidare a procedurilor interne la Ministerul Finanțelor și de coordonare cu B.N.R. în efectuarea plăților de datorie scadente. Concret, Guvernul a adoptat o hotărâre prin care se solicită ca toate întreprinderile care au plăți în contul serviciului datoriei garantate de stat, care devin scadente, să notifice Ministerului Finanțelor cu două săptămâni înainte de data scadenței plății. După primirea acestei notificări Ministerul Finanțelor va trimite documentele de plată la B.N.R. B.N.R. va face atunci imediat plata către creditorul extern, iar Ministerul Finanțelor va rambursa B.N.R. suma în lei în două zile lucrătoare.

29. Vom limita împrumuturile neconcesionale pe termen mediu și lung la 2,8 miliarde USD pentru anul 2000, cu un subplafon de 0,6 miliarde USD pentru scadențele între 1 și 3 ani. Plafoanele vor acoperi toate împrumuturile statului, B.N.R., băncilor și întreprinderilor pentru care Guvernul

deține controlul acțiunilor. Pentru o mai bună administrare a datoriei vom limita contractarea/garantarea de către stat de instrumente de angajare de datorie care au clauza „put option“ inclusă în contractele de datorie. Aceste plafoane constituie criteriu de performanță în cadrul Aranjamentului stand-by.

30. Ne angajăm să nu introducem noi restricții de schimb sau să le intensificăm pe cele existente, să nu permitem practica valutei multiple sau să nu impunem și să nu intensificăm restricțiile de import pentru scopuri de balanță de plăți/fiscale. În legătură cu aceasta, în conformitate cu programul convenit cu O.M.C., am redus la jumătate suprataxa de import la 2% la începutul anului 2000 și planificăm să o eliminăm la începutul anului 2001. Mai mult, am făcut progrese în negocierile în curs cu Suedia privind soluționarea arieratelor externe în dispută și vom continua aceste discuții pentru a rezolva această problemă într-o manieră corespunzătoare obiectivelor programului nostru.

F. Reforma sectorului financiar

31. După progresul înregistrat anul trecut în domeniul reformei sectorului financiar și al restructurării bancare — remarcabil prin rezolvarea cazului Bancorex — prioritățile pentru anul 2000 vor fi privatizarea Băncii Agricole (B.A.) și a Băncii Comerciale Române (B.C.R.), funcționarea efectivă a Agenției de Valorificare a Activelor Bancare (A.V.A.B.) și consolidarea în continuare a supravegherii bancare.

32. Restructurarea bancară în cadrul programului s-a concentrat pe trei bănci principale de stat care reprezentau peste 50% din sistemul bancar la sfârșitul anului 1998.

- În decembrie 1999 am finalizat cu succes închiderea Bancorex prin transferarea activelor sale neperformante la A.V.A.B., transferarea pasivelor sale (acoperite de titluri de stat) la B.C.R. și absorbirea părții rămase din bilanțul său de către B.C.R. Ca rezultat, a fost soluționată o sursă serioasă de instabilitate financiară, în timp ce bugetul și-a asumat pasive echivalente cu 4,5% din P.I.B. anual.

- Între timp s-au făcut progrese în restructurarea/privatizarea Băncii Agricole prin: o diminuare a costurilor administrative prin reducerea drastică a personalului și închiderea de sucursale; transferul tuturor activelor neperformante, inclusiv a Fondului Dunărea (în sumă totală de 3.700 miliarde lei) la A.V.A.B. în schimbul titlurilor de stat; o înghețare a acordării de noi credite; abținerea de a se împrumuta de pe piața interbancară; și menținerea unor dobânzi la depozite la niveluri ușor mai mici decât cele oferite de alte bănci. Mai mult, în efortul de a îmbunătăți practicile de management și perspectivele pentru o privatizare rapidă, Guvernul a numit o nouă conducere în noiembrie anul trecut, prin aceasta aducând efectiv B.A. sub controlul direct al B.N.R. Am insistat ca B.A. să respecte cerințele de rezerve minime obligatorii (începând cu mijlocul lunii martie 2000), în parte din motive de transparență financiară și eficiență a politicii monetare, și vom recapitaliza B.A. doar la terminarea privatizării băncii. Intenționăm să grăbim procesul de privatizare a B.A. Ca urmare a încheierii raportului de due-diligence la începutul lunii februarie, așteptăm să primim până la mijlocul lunii mai expresii scrise de interes de la investitori potențiali și o ofertă fermă până la sfârșitul lunii iunie 2000.

- Cu privire la B.C.R., intenționăm să procedăm la pregătirea rapidă a acesteia pentru privatizare. O bancă de investiții importantă a fost numită drept consultant de privatizare în decembrie 1999, iar un raport de due-diligence va fi pregătit până la sfârșitul lunii mai 2000. Intenționăm ca B.C.R. să fie oferită spre vânzare până la sfârșitul lunii

iulie 2000 și ca o ofertă fermă să fie primită până la sfârșitul lunii septembrie 2000.

33. Pentru a face A.V.A.B. funcțională și responsabilă, mai ales în lumina implicațiilor sale pentru buget, Guvernul a numit în noiembrie anul trecut un nou președinte al agenției și a stabilit un consiliu de supraveghere compus din 5 membri — conform unui acord anterior cu Banca Mondială privind termenii cerințelor de organizare instituțională, inclusiv numirea unei conduceri și personal calificat, cu termeni de referință acceptabili pentru Bancă. Pentru a preveni erodarea prin inflație a valorii reale a datoriei — care a fost evaluată la aproximativ 2,3 miliarde USD la momentul transferului acesteia către A.V.A.B. în diferite momente începând de la mijlocul anului 1999, am decis: a) menținerea denominării în valuta inițială a datoriei în valută (71% din portofoliul A.V.A.B.); b) indexarea valorii datoriei denominate în moneda locală, care urmează să fie reeșalonată în USD; c) indexarea la dolar a datoriei neeșalonate care depășește 10.000 USD. De la începutul lunii februarie o firmă internațională de contabilitate auditază portofoliul A.V.A.B. și va prezenta o estimare completă a valorii recuperabile din activele A.V.A.B. la mijlocul lunii mai 2000. Aceasta ne va permite să stabilim obiectivele de performanță — în termeni de venituri din recuperarea creditelor — pentru perioada rămasă din anul 2000 și anii următori. Ținta noastră preliminară pentru acest an, pe care s-a bazat bugetul pe anul 2000, era de a colecta venituri de cel puțin 2.000 miliarde lei până la sfârșitul anului 2000. Am revizuit această țintă, majorând-o la 2.250 miliarde lei pe baza unor colectări efective mai bune în primul trimestru (610 miliarde lei) decât cele estimate, și vom revizui din nou ținta la momentul viitoarei analize pe baza rezultatelor raportului auditorului.

34. Recentă restructurare organizatorică a B.N.R. a consolidat responsabilitățile de supraveghere din cadrul băncii centrale, prin formarea unui nou departament de supraveghere bancară care unește departamentele anterioare de control și supraveghere. B.N.R. intenționează să își dubleze efortul pentru întărirea supravegherii bancare, astfel încât să asigure practici bancare solide. În legătură cu dezvoltarea și aducerea la deplina operabilitate a unui sistem „indicator de avertizare timpurie“ pentru supravegherea bancară — ca un mijloc de identificare a băncilor în dificultate — vom consolida acțiunile de efectuare a supravegherii descrise în Matricea decizională a acțiunilor implementate progresiv (MDAIP), care este în discuție și revizuită în consultare cu F.M.I. (atât cu consultantul F.M.I., cât și cu misiunea Departamentului de politică monetară și curs de schimb). Până la sfârșitul lunii iunie 2000 MDAIP consolidată va fi pusă în aplicare, iar în consecință toate regulile bancare și reglementările prudențiale vor fi cu și mai multă strictețe consolidate. Spre exemplu, băncilor care nu respectă cerințele de adecvare a capitalului și/sau cerințele de provizionare bazate pe clasificarea activelor, în funcție de gradul de nerespectare, li se va da un timp limitat pentru îndeplinirea treptată, împreună cu (sau urmat progresiv de) supravegherea întărită, administrarea specială, suspendarea activităților de acordare a creditelor, amenzi pentru conducătorii băncilor și, în sfârșit, retragerea licenței bancare și inițierea procedurilor de faliment. În vederea ieșirii ușoare a băncilor insolabile din sistemul bancar, am început să analizăm legislația curentă cu privire la procedurile de faliment și lichidare pentru bănci, cu ajutorul juriștilor și specialiștilor în proceduri de faliment, în vederea întăririi autorității băncii centrale și facilitării rezolvării din timp. Această analiză va fi realizată în consultare cu consilierul F.M.I. de la B.N.R. și până la sfârșitul lunii mai 2000 vor fi

făcute propuneri de modificare a legilor relevante. În plus, toate băncile comerciale vor fi inspectate în anul 2000 și rapoarte în rezumat ale echipelor de supraveghere din B.N.R. vor fi pregătite până la sfârșitul lunii decembrie 2000. Au început să fie pregătite rapoarte lunare, ale căror copii vor fi furnizate personalului F.M.I., privind riscul sistemic al sistemului bancar din România, inclusiv acțiunile specifice de supraveghere/penalitățile aplicate folosind sistemul întărit al MDAIP. În ceea ce privește cooperativele de credit sau așa-numitele bănci populare — care nu fac obiectul reglementării băncii centrale sau al supravegherii, dar care se pare că și-au extins considerabil operațiunile de-a lungul timpului —, B.N.R. a inițiat pregătirea unui proiect de lege pentru reglementarea și supravegherea lor, care este în prezent în fază finală. Intenționăm să discutăm proiectul cu F.M.I. și cu Banca Mondială înainte de a-l înainta spre aprobare Parlamentului.

G. Restructurarea și privatizarea întreprinderilor

35. În ciuda progresului fără precedent al privatizării de anul trecut și reducerii considerabile a forței de muncă din industrie în ultimii câțiva ani, problemele structurale la nivel de întreprindere rămân un impediment-cheie al creșterii și stabilității în România, demonstrând nevoia pentru restructurarea accelerată a întreprinderilor.

36. Efortul nostru de privatizare acționează la trei niveluri:

- Primul, vânzările directe ale întreprinderilor de stat de către Fondul Proprietății de Stat (F.P.S.). Aproape 1.470 de întreprinderi (dintre care 70 au fost mari) au fost privatizate în 1999, reprezentând aproape 13% din capitalul F.P.S. (evaluat la sfârșitul anului 1998), aceasta comparată cu ținta din program de 14%. Totalul cumulat al întreprinderilor privatizate la sfârșitul anului 1999, de la începutul reformei, reprezintă 35% din capitalul F.P.S. Privatizările prin vânzare ar fi fost mai mari în 1999, dacă nu ar fi fost efectele perturbatoare ale noii legi a privatizării adoptate la mijlocul anului, care a mărit cerințele de protecție a mediului și a creat incertitudini juridice cu privire la obligațiile legate de datoria față de stat a întreprinderilor care sunt privatizate. Până în luna decembrie volumul lunar al privatizărilor prin vânzare fusese restabilit la nivelul din prima jumătate a anului 1999. La începutul anului 2000 2.154 de întreprinderi au rămas în portofoliul F.P.S. cu o cotă în capitalul F.P.S. de aproape 29 trilioane lei. Aproximativ trei pătrimi din aceste întreprinderi, reprezentând aproape 85% din cota totală rămasă la F.P.S. vor fi oferite spre vânzare în anul 2000; celelalte vor fi fie lichidate, fie restructurate. Ca nivel minim, ne așteptăm să privatizăm un procent suplimentar de 15% din capitalul inițial al F.P.S. în anul 2000 prin vânzări directe de către F.P.S.

- Al doilea, privatizarea/lichidarea — prin metoda „în pachet” sau metoda „caz cu caz”, implicând licitații internaționale — a 64 de întreprinderi mari, inclusiv 50 de întreprinderi grupate în 5 pachete — reprezentând 25% din capitalul F.P.S. Acest proces a atras un puternic interes din partea băncilor de investiții renumite pentru a servi drept consultanți, ceea ce este de bun augur pentru eventuala restructurare a acestor întreprinderi. Până la începutul lunii aprilie 2000 au fost semnate cu bănci de investiții sau consultanți de lichidare toate contractele, cu excepția SIDEX și TRACTORUL. Licitația pentru TRACTORUL, care a fost împărțit în zece unități mici, a fost redeschisă. Dată fiind deteriorarea în continuare a poziției financiare a SIDEX, ne angajăm să continuăm procesul de privatizare a SIDEX în cea mai expeditivă manieră, prin inițierea unei noi licitații și luarea unei decizii până la 15 iunie 2000. În

conformitate cu înțelegerile la care s-a ajuns cu Banca Mondială, ne angajăm să oferim spre vânzare sau lichidare/restructurare până la sfârșitul lunii septembrie 2000 toate întreprinderile pentru care au fost deja semnate contracte cu bănci de investiții. De asemenea, intenționăm să finalizăm privatizarea sau lichidarea pentru 3 din cele 5 pachete și 10 din cele 12 întreprinderi „caz sau caz” (pentru care contractele cu băncile de investiții au fost deja semnate) până la sfârșitul anului 2000.

- Al treilea, cu privire la companiile naționale (fostele regii autonome), după cum s-a convenit cu Banca Mondială, am oferit pentru privatizare la sfârșitul anului 1999 o cotă minoritară de capital al PETROM (35%). Totuși această strategie a eșuat în atragerea vreunui interes serios. Vom analiza motivele care au condus la eșuarea acestei strategii, împreună cu Banca Mondială, și vom deschide o licitație pentru privatizarea pachetului de control al PETROM anul acesta. De asemenea, pregătim pentru privatizare companiile naționale din domeniul distribuției energiei. Împărțim CONEL în câteva unități separate: o unitate de producere a energiei hidroelectrice, o unitate pentru producerea energiei termice, o unitate pentru transport și livrare și o unitate pentru distribuție către consumatori. Unitatea de distribuție va fi împărțită într-un număr de sucursale mai mici care vor fi privatizate separat. De asemenea, vom împărți ROMGAZ în câteva unități separate: o unitate pentru producție, o unitate pentru transport, o unitate pentru stocarea gazului și două unități pentru distribuție. Cele două unități pentru distribuție, care inițial erau separate pe baza criteriului geografic nord-sud, vor fi în schimb separate în câteva unități mai mici care urmează să fie privatizate separat.

37. Până acum a fost făcut un progres în inițierea lichidării sau încheierii operațiunilor câtorva întreprinderi cu pierderi. Totuși, din cauza procesului lent și a declinului economic continuu, totalul pierderilor generate de întreprinderile aflate în portofoliul F.P.S. și de alte întreprinderi de stat a continuat să crească. La zi, măsurile de reducere a pierderilor sunt considerate satisfăcătoare, conform condiționalității din PSAL cu Banca Mondială: au fost numiți lichidatorii sau a fost oprită funcționarea pentru întreprinderile de stat generând 12% din pierderile F.P.S. (care, în schimb, reprezintă aproape 40% din totalul pierderilor din economie la sfârșitul anului 1998). Între timp pierderile a 6 companii miniere au fost reduse cu 47% în termeni reali. În anul 2000 intenționăm să ne dublăm eforturile pentru reducerea pierderilor totale din sectorul de stat (și din întreprinderile aflate în portofoliul F.P.S., în particular) prin combinarea măsurilor de restructurare, privatizare și lichidare. În această privință, un alt set de întreprinderi din portofoliul F.P.S. este selecționat pentru lichidarea/încetarea operațiunilor pentru reducerea pierderilor, iar alte închideri de mine se așteaptă în anul 2000, după cum s-a convenit provizoriu cu Banca Mondială. Pierderile din sectorul minier vor fi reduse cu 20% în termeni reali în anul 2000, iar contractele privind închiderea tehnică și protecția mediului pentru cel puțin 10 mine trebuie încheiate.

H. Protecția socială

38. Declinul activității economice în ultimul an a sporit în continuare povara pentru cei mai săraci din societate. Criza recentă din orfelinat nu a fost decât un exemplu de continuare a suferinței umane pe care Guvernul trebuie să o rezolve. În timp ce o îmbunătățire susținută în economia reală va trebui să fie principalul factor în îmbunătățirea condițiilor sociale, Guvernul trebuie, de asemenea, să acționeze direct. Am făcut pași pentru consolidarea tuturor

funcțiilor legate de îngrijirea copiilor și orfanilor doar într-o singură agenție. În plus, va fi întreprinsă o analiză cuprinzătoare a finanțării autorității locale (paragraful 18). Pentru a redresa situația financiară precară a pensionarilor cu cele mai mici pensii, am recorelat toate pensiile (paragraful 16). Casa Națională pentru Asigurări de Sănătate este înființată acum și este dotată cu resursele necesare pentru a asigura o prestare mult îmbunătățită a serviciilor medicale pentru populație. În următoarele luni vom întări protecția socială pentru șomerii pe termen lung și pentru cei mai săraci din societate, prin întreprinderea unor acțiuni legale în vederea consolidării responsabilității instituționale pentru livrarea de ajutoare și servicii de asistență socială; vom îmbunătăți alocațiile pentru schema de sprijinire a venitului minim, în funcție de mijloacele de existență; și o mai bună țintire a alocațiilor pentru copii pentru familiile cu mai mulți copii. Pentru a îmbunătăți impactul politicii publice privind reducerea sărăciei vom înființa, de asemenea, o unitate de monitorizare a politicii de combatere a sărăciei (UMPCS) pe lângă cabinetul primului-ministru.

III. Monitorizarea programului

39. Pe baza performanțelor din cadrul programului de până acum și a politicilor descrise în această scrisoare, cerem încheierea primei analize în cadrul aranjamentului și derogări pentru neîndeplinirea criteriului de performanță permanent privind arieratele de plată la extern pentru creditorii oficiali și a celor 5 criterii de performanță de la sfârșitul lunii decembrie 1999 privind creditul net acordat bugetului general consolidat de sistemul bancar, cheltuielile totale cu salariile, preluarea datoriei întreprinderilor la bănci de către bugetul general consolidat și emiterea de garanții de stat pentru împrumuturile bancare acordate întreprinderilor, arieratele interne către CONEL, ROMGAZ și PETROM, precum și reducerea netă a arieratelor fiscale ale CONEL și ROMGAZ către bugetul general consolidat.

40. De asemenea, cerem extinderea programului până la sfârșitul lunii februarie 2001. Implementarea programului va fi monitorizată pe baza criteriilor de performanță și a țintelor indicative, după cum sunt descrise în următoarele câteva paragrafe. În plus, programul va fi revizuit de către Fond de două ori în perioada rămasă a Aranjamentului stand-by: 15 august și 15 noiembrie 2000.

41. Criteriile de performanță sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale privind activele interne nete ale B.N.R.; (ii) plafoane trimestriale privind creditul sistemului bancar pentru bugetul general consolidat; (iii) limitele trimestriale pentru activele externe nete ale B.N.R.; (iv) plafoanele trimestriale pentru fondurile de salarii nominale pentru bugetul de stat și Fondul special pentru învățământ, regiile autonome, companiile naționale și societățile comerciale cu pierderi; (v) plafoanele trimestriale privind contractarea sau garantarea de către stat a datoriei externe nenconcesio-

nale, cu subplafoane pentru scadențele între 1 și 3 ani; (vi) plafoane trimestriale privind nivelul datoriei externe cu scadența de până la un an, contractată sau garantată de către stat; (vii) plafoane trimestriale privind preluarea de către stat a datoriei întreprinderilor către bănci și garantarea împrumuturilor bancare pentru întreprinderi de către bugetul general consolidat; (viii) plafoane trimestriale privind arieratele interne către CONEL, ROMGAZ și PETROM; (ix) limite trimestriale privind reducerea netă a arieratelor fiscale ale CONEL, ROMGAZ și PETROM; (x) un criteriu de performanță permanent de neacumulare a arieratelor la plăți externe către creditorii externi oficiali se va aplica de asemenea.

42. Țintele indicative sunt următoarele: (i) plafoane trimestriale privind baza monetară; (ii) plafoane trimestriale privind stocul arieratelor la plățile externe; (iii) limite trimestriale privind activele externe nete ale sistemului bancar; și (iv) plafoane trimestriale privind baza monetară. Plafoanele monetare pentru B.N.R. vor fi definite ca medie a pozițiilor zilnice pentru perioada lunară în cauză.

43. Obiectivele structurale din cadrul programului includ: (i) ținte trimestriale pentru privatizări prin vânzare; (ii) oferirea B.C.R. pe piață pentru privatizare și primirea expresiilor de interes scrise și detaliate până la sfârșitul lunii iulie; (iii) ofertă fermă pentru privatizarea B.C.R. până la sfârșitul lunii septembrie; (iv) implementarea Matricei decizionale îmbunătățite a acțiunilor implementate progresiv, după cum s-a convenit cu F.M.I. (sfârșitul lunii mai 2000); (v) ținte trimestriale privind veniturile minime din recuperarea activelor neperformante din posesia A.V.A.B.; (vi) în absența unei oferte ferme pentru privatizarea Băncii Agricole (B.A.), inițierea rezolvării situației până la sfârșitul lunii iunie 2000; (vii) finalizarea privatizării B.A. sau încheierea situației până la sfârșitul lunii septembrie; (viii) oferirea spre vânzare a 7 mari întreprinderi de stat selectate pentru privatizare (TAROM, ALRO, ALPROM, ELECTROPUTERE, HIDROMECHANICA, ANTIBIOTICE, ROMVAG) și a celor 5 pachete de întreprinderi până la sfârșitul lunii septembrie 2000; (ix) semnarea până la sfârșitul lunii septembrie 2000 de noi contracte cu băncile de investiții pentru privatizarea SIDEX și TRACTORUL; (x) inițierea procedurilor de lichidare/restructurare pentru toate cele 5 mari întreprinderi de stat selectate pentru lichidare/restructurare (CLUJANA Cluj, SIDERURGICA, ROMAN, NITRAMONIA, IUG) până la sfârșitul lunii octombrie; (xi) încheierea acestor proceduri de lichidare/restructurare până la sfârșitul lunii decembrie 2000; și (xii) revizuirea legislației existente privind procedurile de faliment bancar și pregătirea amendamentelor propuse (sfârșitul lunii iunie 2000).

44. Precondițiile pentru încheierea primei analize includ: (i) abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 67 și amendarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 98; (ii) expresia scrisă de interes pentru Banca Agricolă sau o decizie pentru a trece la rezolvarea Băncii Agricole.

I. Plafoane pentru activele interne nete medii ale B.N.R.

— miliarde lei —

	Plafon	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1999 (criteriu de performanță)		19.865
31 martie 2000		19.764
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	15.898	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	16.686	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	10.982	

Activele interne nete medii ale B.N.R. sunt definite ca diferență între baza monetară medie (așa cum este definită în tabelul nr. XI) și media activelor externe nete (activele externe nete, așa cum sunt definite în tabelul nr. II), ambele exprimate în moneda locală.

Pentru scopurile programului, stocurile medii ale activelor externe nete vor fi transformate în lei în vederea calculării activelor medii interne nete la cursul de schimb mediu lunar leu/dolar programat: 20.639 lei/dolar, iunie 2000; 21.037 lei/dolar, septembrie 2000; 22.191 lei/dolar, decembrie 2000. Stocul mediu al activelor externe nete este definit ca medie a activelor externe nete zilnice, așa cum sunt definite în tabelul nr. II.

Limitele vor fi monitorizate pe baza datelor zilnice din evidența contabilă a Băncii Naționale a României, date care vor fi furnizate săptămânal Fondului Monetar Internațional de către B.N.R. Plafonul pentru activele interne nete medii ale B.N.R. va fi ajustat în următoarele condiții:

(1) Plafonul va fi coborât în mod proporțional pentru fracțiunea din luna în care finanțarea externă brută, așa cum este definită în tabelul nr. II, depășește nivelurile programate, specificate în tabelul nr. II.

(2) Plafonul va fi ridicat unu la unu, în mod proporțional pentru fracțiunea din lună și în limita insuficiențelor din finanțarea externă brută (specificată în tabelul nr. II) până la sfârșitul lunii iunie 2000 și de până la 200 milioane dolari, valoare cumulată pentru perioada rămasă din anul 2000.

(3) Plafonul va fi ajustat pentru orice schimbare în rezervele minime obligatorii, conform tabelului nr. XI. Înainte de a efectua orice schimbare, B.N.R. se va consulta cu personalul F.M.I.

II. Ținte pentru nivelurile minime ale activelor externe nete (AEN) ale B.N.R.

— milioane dolari S.U.A. —

	Nivel minim	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1999		846
31 martie 2000		945
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	1.226	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	1.337	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	1.740	

Activele externe nete ale B.N.R. reprezintă diferența dintre activele de rezervă și pasivele externe.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă trebuie să fie definite ca aurul monetar, disponibilitățile în DST, orice poziție de rezervă la F.M.I. și disponibilitățile de valută în monede convertibile ale B.N.R. Se exclud din rezervele brute activele pe termen lung, redepozitele B.N.R. la băncile comerciale, orice active în monede neconvertibile, activele de rezervă grevate, activele de rezervă angajate drept colateral pentru creditele externe, activele de rezervă utilizate în contracte forward și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar trebuie evaluat la prețul contabil de 280,4 dolari S.U.A. per uncie și disponibilitățile în DST la 1,355109 dolari S.U.A. per DST. La 31 decembrie 1999 activele de rezervă ale B.N.R., conform definiției de mai sus, aveau valoarea de 2.462 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 932 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe trebuie definite ca împrumut, depozit, operațiuni de swap (inclusiv orice cantitate din aurul B.N.R. folosit drept garanție) și pasive forward ale B.N.R. în monede convertibile către rezidenți și nerezidenți, ca și obligațiile ce decurg din depozitele în valută ale băncilor comerciale rezidente la B.N.R.; cumpărări de la F.M.I.; împrumuturi de pe piețele internaționale de capital; și creditele „punte” de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau de la alte instituții financiare, indiferent de scadența lor. Obligațiunile denumite în yeni trebuie evaluate la respectivele lor cursuri de swap Samurai I la 108,25/USD și Samurai II la 111,9/USD. La 31 martie 1999 pasivele externe ale B.N.R., conform definiției de mai sus, se ridicau la 1.616 milioane dolari S.U.A.

Toate activele și pasivele denumite în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., trebuie convertite la respectivele lor cursuri de schimb față de dolarul S.U.A. din 31 decembrie 1999. Toate modificările în definirea ori evaluarea activelor sau pasivelor, precum și detaliile operațiunilor privind vânzările, cumpărările sau operațiunile de swap cu aur trebuie, de asemenea, comunicate personalului F.M.I.

AEN ale B.N.R. vor fi automat ajustate pentru sumele finanțării externe brute¹⁾ care se abat de la nivelurile programate (pe o bază cumulată).

iunie 2000	— 295 milioane dolari S.U.A.
septembrie 2000	— 490 milioane dolari S.U.A.
decembrie 2000	— 640 milioane dolari S.U.A.

¹⁾ Finanțarea externă este definită ca intrări din credite acordate Guvernului pentru susținerea balanței de plăți, cu o scadență mai mare de un an, de la creditorii bilaterali și multilaterali, precum și din resurse cu o scadență mai mare de un an, obținute de Guvern de pe piețele internaționale de capital. Aceasta exclude utilizarea resurselor Fondului.

Concret, dacă intrările din finanțarea externă:

(1) depășesc limitele din program, limita inferioară a AEN la trimestru va fi mărită cu valoarea integrală a finanțării suplimentare;

(2) nu îndeplinesc limitele stabilite în program, limita inferioară a AEN va fi micșorată cu valoarea integrală a nerealizării până în iunie 2000, iar pentru perioada rămasă din an nu poate depăși valoarea de 200 milioane dolari S.U.A.

III. Plafoane pentru creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat

	— miliarde lei —
	Plafon
	Efectiv
Sold la:	
31 decembrie 1999	43.621
31 martie 1999	43.154
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	46.441
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	46.213
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	44.440

Bugetul general consolidat include bugetul de stat, bugetele autorităților locale, fondurile de protecție socială²⁾, Fondul special pentru dezvoltarea și modernizarea vărilor, Fondul special pentru dezvoltarea sistemelor energetice, Fondul special pentru modernizarea drumurilor, Fondul special pentru promovarea și dezvoltarea turismului, Fondul special pentru protejarea asiguraților, Fondul special pentru aviația civilă, Fondul național de solidaritate, Fondul special de susținere a învățământului de stat, Fondul special pentru reducerea riscurilor tehnologice, alte fonduri extrabugetare administrate de Ministerul Finanțelor sau de alte ministere și agenții în afara cadrului bugetar; alte operațiuni extrabugetare ale ministerelor finanțate din credite externe, fonduri în contrapartidă constituite din sumele creditelor externe și Fondul Proprietății de Stat. Orice fonduri noi create în perioada programului pentru preluarea operațiunilor de natură fiscală, așa cum sunt ele definite de Manualul Fondului Monetar Internațional de Statistică financiară guvernamentală, vor fi incluse în definiția bugetului general consolidat.

Pentru scopurile programului, creditul net al sistemului bancar către bugetul general consolidat este definit ca incluzând toate creanțele sistemului bancar asupra bugetului general consolidat minus toate depozitele bugetului general consolidat în sistemul bancar. Creditul guvernamental în valută existent la 31 decembrie 1999 va fi convertit la cursul de schimb de la sfârșitul lunii decembrie 1999. Creditul guvernamental în valută nou-acordat în anul 2000 va fi evaluat la cursurile de schimb contabile (lei/USD): 18.697; 20.347; 20.916 și 21.964 pentru o asemenea datorie emisă în perioadele ianuarie–martie, aprilie–iunie, iulie–septembrie și, respectiv, octombrie–decembrie.

Împrumuturile statului la bănci, la o rată a dobânzii mai mică decât rata de referință a B.N.R., pentru finanțarea subîmprumuturilor către agenții economici sunt excluse din depozitele guvernamentale; o listă convenită a conturilor care trebuie tratate ca depozite guvernamentale pentru scopurile programului este inclusă în FAD aide mémoire „România: Măsurarea deficitului bugetar”, Partea a II-a, anexa nr. 11, februarie 1994.

Pentru scopurile programului, limitele creditului net către bugetul general consolidat vor fi ajustate în următoarele situații:

1. Plafoanele vor fi micșorate cu creșterea cumulată a stocului datoriei statului deținute de sectorul nebanancar, începând cu 1 ianuarie 2000, și majorate cu orice descreșteri ale acesteia.

2. Plafoanele pentru creditul guvernamental net vor fi micșorate cu întreaga sumă a contrapartidei în lei a finanțării externe a bugetului general consolidat, care depășește nivelurile specificate în tabelul nr. II, utilizându-se următoarele cursuri medii de schimb (lei/dolar S.U.A.):

— aprilie–iunie	— 20.347
— iulie–septembrie	— 20.916
— octombrie–decembrie	— 21.964

Plafoanele vor fi majorate cu 100% din nerealizarea finanțării externe (față de nivelurile specificate în tabelul nr. II) a bugetului general consolidat în iunie 2000 și cu până la 200 milioane dolari S.U.A., cumulată, pentru perioada rămasă din an.

3. Plafoanele creditului net vor fi ajustate pentru minusul sau plusul de finanțare externă, alta decât cea pentru susținerea balanței de plăți, adică finanțare externă pe proiecte, către bugetul general consolidat, față de următoarea evoluție (date cumulate de la 1 ianuarie 2000):

sfârșitul lunii iunie 2000	— 287 milioane dolari S.U.A., la un curs de 20.863 lei/USD;
sfârșitul lunii septembrie 2000	— 428 milioane dolari S.U.A., la un curs de 21.204 lei/USD;
sfârșitul lunii decembrie 2000	— 543 milioane dolari S.U.A., la un curs de 22.193 lei/USD.

²⁾ Acestea includ Fondul asigurărilor sociale de stat, Fondul pentru plata ajutorului de șomaj, Fondul pentru sănătate, Fondul asigurărilor sociale de sănătate, Fondul pentru risc și accidente.

- Plafoanele vor fi micșorate cu 100% din orice plus de finanțare externă, alta decât cea pentru susținerea balanței de plăți către bugetul general consolidat, de și peste 150 milioane dolari S.U.A., față de evoluția de mai sus.

- Plafoanele vor fi majorate cu 100% din orice minus de finanțare externă, alta decât cea pentru susținerea balanței de plăți către bugetul general consolidat, până la un maxim de:

sfârșitul lunii iunie 2000 — 100 milioane dolari S.U.A., la un curs de 20.863 lei/USD;
sfârșitul lunii septembrie 2000 — 150 milioane dolari S.U.A., la un curs de 21.204 lei/USD;
sfârșitul lunii decembrie 2000 — 200 milioane dolari S.U.A., la un curs de 22.193 lei/USD.

4. Plafoanele vor fi reduse cu orice credit overdraft acordat Contului general al trezoreriei de B.N.R., care depășește limita legală de 391 miliarde lei. (Această limită ar putea fi schimbată după consultarea cu personalul Fondului, în situația în care are loc o schimbare a limitei legale a creditului overdraft, așa cum este definită în Statutul B.N.R.)

5. Plafoanele vor fi majorate cu orice emisiune de obligațiuni de stat legată de închiderea Bancorex³⁾ și rezolvarea cazului Băncii Agricole, până la un maximum de 250 milioane dolari S.U.A., la cursul de schimb existent și costurile de dobândă aferente.

6. Plafoanele vor fi micșorate (majorate) cu plusul (minusul) încasărilor din privatizare ale F.P.S. și autorităților locale, precum și al veniturilor din recuperarea activelor de la A.V.A.B., comparativ cu următoarele niveluri cumulate de la 1 ianuarie 2000:

sfârșitul lunii iunie 2000 — 3.700 miliarde lei;
sfârșitul lunii septembrie 2000 — 6.100 miliarde lei;
sfârșitul lunii decembrie 2000 — 10.225 miliarde lei.

IV. Limite pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci de către bugetul general consolidat și emiterea de garanții guvernamentale pentru împrumuturile bancare acordate întreprinderilor

— miliarde lei —

Datoria preluată și garanțiile date de Guvern	Plafon	Efectiv
31 martie 2000 ⁴⁾		200
Creștere de la 31 martie 2000:		
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	0	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	0	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	0	

Pentru scopurile programului, preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci de către bugetul general consolidat și emiterea unei garanții pentru preluarea datoriei întreprinderilor față de bănci sunt tratate ca fiind echivalente. Această limită include orice împrumut la care Guvernul plătește sau garantează dobânda, chiar dacă suma împrumutului nu este garantată. Bugetul general consolidat este definit în tabelul nr. III. Criteriul se aplică, de asemenea, utilizării resurselor F.P.S. pentru recapitalizarea întreprinderilor.

Aceste limite exclud:

- contractarea sau garantarea de datorie externă, pentru care sunt stabilite limite separate în tabelele nr. V și VI;

- datoria transferată la A.V.A.B. în procesul restructurării bancare.

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar Fondului de către Ministerul Finanțelor.

V. Plafoane privind contractarea sau garantarea datoriei externe pe termen mediu și lung

— milioane dolari S.U.A. —

	Scadență între 1 și 3 ani		Scadență mai mare de 1 an	
	Plafon	Efectiv	Plafon	Efectiv
31 martie 2000		6		605
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	300		1.400	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	450		2.100	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	600		2.800	

Plafoanele se aplică la contractarea și garantarea datoriei externe neconcesionale, cu scadențe inițiale mai mari de un an, de către bugetul general consolidat, Banca Națională a României, regiile autonome și alte întreprinderi și bănci comerciale, la care Guvernul sau F.P.S. este acționar majoritar. Plafoanele se aplică, de asemenea, și tuturor preluărilor de împrumuturi pentru datoria externă care nu au fost garantate și contractate anterior de bugetul general consolidat.

³⁾ În timp ce închiderea Bancorex s-a terminat la sfârșitul lunii decembrie 1999, câteva dintre pasivele sale transferate la B.C.R. au fost garantate de Ministerul Finanțelor, care va emite titluri de stat imediat ce aceste pasive ajung la scadență și sunt realizate în decursul anului 2000 și după.

⁴⁾ Datele efective la 31 martie 2000 includ împrumuturile acordate ROMAN și TRACTORUL, garantate cu depozitele F.P.S.

Bugetul general consolidat este definit în tabelul nr. III. În ceea ce privește băncile comerciale, acestea includ: Banca Comercială Română (B.C.R.), Banca Agricolă, Eximbank și Casa de Economii și Consemnațiuni (C.E.C.). Plafoanele exclud liniile de finanțare de tip revolving a importului, acordate pentru mai mult de un an, pasivele externe pe termen scurt ale sistemului bancar, precum și pasivele către F.M.I., creditele „punte” primite de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau alte instituții financiare. Datoria aflată în cadrul acestor plafoane va fi evaluată în dolari S.U.A., la cursul de schimb valabil la data la care contractul sau garanția intră în vigoare. Vânzările de bunuri de tezaur către nerezidenți sunt excluse din aceste plafoane dacă vânzările sunt efectuate prin mecanismul obișnuit de licitație și nu implică nici o garanție a cursurilor de schimb și credite care sunt considerate concesionale.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele circumstanțe:

În cazul în care oricare dintre băncile comerciale, la care bugetul general consolidat sau F.P.S. este acționar majoritar, este privatizată, contractarea sau garantarea datoriei sale neconcesionale pe termen mediu și lung va fi exclusă din plafoane. Caracterul concesional al noilor împrumuturi va fi stabilit pe baza costurilor finanțării (dobânzi și alte costuri) și pe baza termenilor rambursării (scadenței), după cum urmează: vor fi considerate credite concesionale cele cu un element de donație de cel puțin 35%. Caracterul concesional al unui credit va fi determinat prin compararea valorii nete prezente a plăților de dobânzi și rambursărilor de rate de împrumut cu valoarea nominală a creditului. Valoarea netă prezentă a dobânzilor și rambursărilor de rate de împrumut va fi redusă pe baza ratelor de referință pentru dobânzile comerciale OECD (CIRR) pentru valuta creditului, plus o marjă. Pentru creditele cu o perioadă de rambursare mai mică de 15 ani reducerea va fi egală cu rata medie CIRR a celor 6 luni care preced data la care creditul a fost contractat plus o marjă de 0,75%. Pentru creditele cu scadențe de 15 ani sau mai mari rata de reducere va fi egală cu media dobânzilor CIRR a celor 10 ani care preced data contractării creditului plus o marjă ce variază în funcție de scadența creditului. Pentru creditele ale căror scadențe sunt cuprinse între 15—19 ani marja va fi de 1%, pentru creditele între 20—29 de ani marja va fi de 1,15%, iar pentru creditele cu scadențe la 30 de ani sau mai mari, de 1,25%.

Plafoanele vor fi monitorizate pe baza datelor furnizate lunar F.M.I. de Ministerul Finanțelor și B.N.R.

VI. Plafoane pentru soldul datoriei externe pe termen scurt

— milioane USD —

	Plafon	Efectiv
Soldul datoriei la:		
31 decembrie 1999		1,7
31 martie 2000		1,5
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	0	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	0	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	0	

Plafoanele se aplică soldului datoriei externe pe termen scurt cu scadențe inițiale de până la un an inclusiv, contractată sau garantată de bugetul general consolidat, B.N.R., regii autonome și de alte întreprinderi în care statul sau F.P.S. au o participare majoritară de capital. Bugetul general consolidat este definit în tabelul nr. III. Datoria externă pe termen scurt include toate obligațiile pe termen scurt, altele decât creditele de import obișnuite și soldurile existente în baza aranjamentelor bilaterale de plăți. *Plafoanele se aplică, de asemenea, instrumentelor de datorie cu „put option” care ar fi solicitate într-un an de la data contractării.* Sunt excluse din plafoane pasivele pe termen scurt ale sistemului bancar, astfel cum sunt ele definite în tabelul nr. VIII. Datoria inclusă în aceste limite va fi evaluată în USD la cursul de schimb existent. O astfel de datorie care corespunde soldurilor existente din acordurile bilaterale de plăți a însumat 1,7 milioane USD la sfârșitul lunii decembrie 1999.

Plafoanele vor fi ajustate în următoarele circumstanțe:

În cazul în care oricare dintre băncile comerciale la care bugetul general consolidat sau F.P.S. deține capital majoritar se privatizează, datoria ei pe termen scurt se va exclude din plafoane.

Plafoanele vor fi urmărite pe baza datelor furnizate lunar Fondului de Ministerul Finanțelor și B.N.R.

VII. Plafoane pentru arieratele interne la CONEL, ROMGAZ și PETROM

— miliarde lei —

	Plafon				Efectiv			
	Total	CONEL	ROMGAZ	PETROM	Total	CONEL	ROMGAZ	PETROM
Stocul arieratelor la 31 decembrie 1999					15.708	6.557	3.351	5.800
Stocul arieratelor la 31 martie 2000					18.669	8.060	4.361	6.248
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	18.735	8.091	4.237	6.407				
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	17.652	7.576	3.858	6.218				
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	16.997	7.095	3.626	6.276				

Arieratele se referă la conturile de creditori cu restanțe de peste 30 de zile. Pentru scopurile programului arieratele de plăți față de CONEL, ROMGAZ și PETROM cuprind arierate de la toți clienții interni, inclusiv entități ale bugetului general consolidat (așa cum sunt definite în tabelul nr. III), întreprinderi cu capital majoritar de stat, proprietate mixtă, precum și persoane private juridice și fizice. Toate arieratele care se reeșalonează vor fi specificate în raportare.

Datele pentru monitorizare vor fi furnizate lunar Fondului de Ministerul Finanțelor.

**VIII. Limite minime privind reducerea netă a arieratelor
CONEL, ROMGAZ și PETROM către bugetul general consolidat**

— miliarde lei —

	Limită minimă	Efectiv
Stocul estimat al arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM la bugetul general consolidat la sfârșitul lunii martie 2000 ⁵⁾		10.445
Reducerea netă cumulată a arieratelor CONEL, ROMGAZ și PETROM către bugetul general consolidat:		
30 iunie 2000 (criteriu de performanță)	250	
30 septembrie 2000 (criteriu de performanță)	700	
31 decembrie 2000 (criteriu de performanță)	1.388	

Bugetul general consolidat este definit în tabelul nr. III.

Limitele minime se vor aplica oricărei scăderi nete începând cu sfârșitul lunii martie 2000.

Arieratele includ toate obligațiile de plată restante către bugetul general consolidat, adică includ impozite, accize, contribuții de asigurări sociale, redevențe de exploatare și rambursări de credite.

Reeșalonarea arieratelor nu va fi luată în calcul ca o reducere a arieratelor în cadrul acestui criteriu de performanță.

**IX. Plafon pentru fondurile cumulate de salarii ale regiilor autonome
și companiilor naționale, societăților comerciale și sectorului bugetar**

Fondurile de salarii ale bugetului de stat și Fondului special pentru învățământ, regiilor autonome și companiilor naționale și ale celor 33 de societăți comerciale cu cele mai mari pierderi vor fi limitate în conformitate cu următoarele:

Fondul de salarii pentru bugetul de stat și pentru Fondul special pentru învățământ va crește cu 56% în termeni nominali pe întregul an 2000. Fondurile anuale de salarii ale regiilor autonome și companiilor naționale vor fi limitate la de 4 ori nivelul lor din trimestrul IV 1999 (de patru ori 5.768 miliarde lei pentru regiile autonome și companiile naționale și de patru ori 715 miliarde lei pentru societățile comerciale).

Plafoanele cumulate pentru fondul total de salarii ale bugetului de stat, regiilor autonome și companiilor naționale și celor 33 de întreprinderi cele mai mari producătoare de pierderi vor fi:

ianuarie–martie 2000	13.856 miliarde lei (estimat)
ianuarie–iunie 2000	32.480 miliarde lei (criteriu de performanță)
ianuarie–septembrie 2000	45.572 miliarde lei (criteriu de performanță)
ianuarie–decembrie 2000	62.095 miliarde lei (criteriu de performanță)

⁵⁾ Această cifră exclude arieratele fondurilor de asigurări sociale și ale autorităților locale, care sunt oricum acoperite de criteriul de performanță.

La baza acestor ținte totale stau următoarele plafoane pe sector:

Plafoanele pentru fondul cumulat de salarii pentru sectorul bugetului de stat și Fondul special pentru învățământ în cadrul acestei politici sunt: 7.583 miliarde lei pentru ianuarie–martie; 19.023 miliarde lei pentru ianuarie–iunie; 25.387 miliarde lei pentru ianuarie–septembrie; și 35.182 miliarde lei pentru ianuarie–decembrie.

Plafoanele salariilor pentru regiile autonome sunt: 5.510 miliarde lei pentru ianuarie–martie; 11.997 miliarde lei pentru ianuarie–iunie; 17.996 miliarde lei pentru ianuarie–septembrie; și 23.994 miliarde lei pentru ianuarie–decembrie.

Plafoanele salariilor pentru cele 33 de societăți comerciale: 763 miliarde lei pentru ianuarie–martie; 1.460 miliarde lei pentru ianuarie–iunie; 2.189 miliarde lei pentru ianuarie–septembrie; și 2.919 miliarde lei pentru ianuarie–decembrie.

Acest criteriu de performanță va fi măsurat în mod cumulat între diferitele sectoare și în timp.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale va prelua responsabilitatea pentru colectarea datelor de la Ministerul Finanțelor (pentru sectorul bugetar), diferiții ordonatori de credite (pentru regiile autonome și companiile naționale) și de la F.P.S. (pentru cele 33 de societăți comerciale) și va raporta lunar Fondului.

X. Obiective orientative pentru nivelurile minime ale activelor externe nete ale sistemului bancar

	— milioane dolari S.U.A. —	
	Nivel minim	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1999		1.397
31 martie 2000		1.486
30 iunie 2000	1.767	
30 septembrie 2000	1.878	
31 decembrie 2000	2.281	

Activele externe nete ale sistemului bancar cuprind activele externe de rezervă minus pasivele externe.

Pentru scopurile programului, activele de rezervă vor fi definite ca incluzând aurul monetar, disponibilitățile în DST, poziția de rezervă la F.M.I. și disponibilitățile în valute convertibile ale B.N.R. și ale băncilor comerciale. Din activele de rezervă vor fi excluse activele pe termen lung, toate activele în monede neconvertibile și metalele prețioase, altele decât aurul. Aurul monetar va fi evaluat la un preț contabil de 280,4 dolari S.U.A. per unice, iar disponibilitățile de DST la un curs de 1,355109 dolari S.U.A. pentru un DST La 31 decembrie 1999 activele de rezervă ale sistemului bancar, definite ca mai sus, însumau 3.623 milioane dolari S.U.A., inclusiv aurul evaluat la 932 milioane dolari S.U.A.

Pentru scopurile programului, pasivele externe se definesc ca incluzând pasivele pe termen scurt, mediu și lung, în valute convertibile, ale B.N.R. și ale băncilor comerciale față de nerezidenți, precum și pasivele decurgând din creditele primite de la F.M.I. și creditele „punte” de la B.R.I., bănci străine, guverne străine sau de la orice altă instituție financiară, indiferent de scadențele lor. Pentru scopurile programului, pasivele externe ale B.N.R. sunt definite conform tabelului nr. II. La 31 decembrie 1999 pasivele externe ale sistemului bancar din România, așa cum sunt definite mai sus, se ridicau la 2.226 milioane dolari S.U.A.

Toate activele și pasivele denominate în valute convertibile, altele decât dolarul S.U.A., inclusiv DST, vor fi transformate în dolari S.U.A. la cursurile lor de schimb față de dolar la 31 decembrie 1999. Toate modificările în definirea sau evaluarea activelor ori pasivelor, precum și în detaliile operațiunilor referitoare la vânzări, cumpărări sau operațiuni de swap cu aur vor fi, de asemenea, comunicate personalului F.M.I.

Nivelul minim al activelor externe nete ale sistemului bancar va fi ajustat pentru sumele finanțării externe brute efective care se abat de la limitele programului [specificate la lit. c) pe bază cumulată]. Mai precis, dacă intrările din finanțarea externă:

a) depășesc limitele stabilite de program, nivelul minim al AEN pentru trimestrul respectiv va fi mărit cu 100% din finanțarea suplimentară;

- b) sunt sub limitele din program, limita inferioară a AEN va fi micșorată cu 100% la finele lunii iunie 2000, dar cu până la 200 milioane dolari S.U.A. pentru perioada rămasă din an;
- c) iunie 2000: 295 milioane dolari S.U.A.
septembrie 2000: 490 milioane dolari S.U.A.
decembrie 2000: 640 milioane dolari S.U.A.

XI. Ținte indicative pentru plafoanele bazei monetare medii

— miliarde lei —		
	Plafon	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1999		34.658
31 martie 2000		37.262
30 iunie 2000	40.706	
30 septembrie 2000	44.308	
31 decembrie 2000	49.084	

Baza monetară medie este definită ca sumă a mediei numerarului în circulație din afara B.N.R. și a depozitelor medii (rezerve obligatorii plus excesul de rezerve) ale băncilor comerciale la B.N.R. Depozitele băncilor comerciale exclud rezervele obligatorii și excesul de rezervă în valută, constituite pentru depozitele în valută.

Datele privind baza monetară vor fi urmărite pe baza datelor indicatorilor zilnici ai B.N.R., care vor fi transmise Fondului săptămânal de către B.N.R. La 31 martie 2000 numerarul în circulație în afara B.N.R. a fost de 17.238 miliarde lei, în timp ce depozitele medii ale băncilor comerciale la B.N.R. au fost de 20.024 miliarde lei. Estimări ale stocului bazei monetare medii calculate pe baza situațiilor contabile ale B.N.R. vor fi transmise săptămânal Fondului.

Plafoanele pentru baza monetară medie vor fi ajustate în următoarele situații:

1. Dacă rata rezervelor obligatorii va fi modificată de la 30% pentru toate rezervele obligatorii ținute în lei, țintele bazei monetare vor fi ajustate prin înmulțirea diferenței de rată a rezervelor obligatorii cu depozitele programate pentru care rezervele sunt ținute în lei. Înainte de a face aceste schimbări B.N.R. se va consulta cu personalul Fondului.

2. Țintele bazei monetare pentru lunile septembrie și decembrie presupun că rezerva minimă pentru toate depozitele este respectată. Ținta pentru luna iunie presupune că cerințele de rezerve pentru depozitele de la Banca Agricolă și Bankcoop sunt pe deplin respectate, dar exclude cerința de rezervă minimă pentru partea din depozite transferată de la Bancorex la B.C.R., pentru care titlurile de stat aferente nu au ajuns la scadență.

3. Țintele bazei monetare vor fi reduse proporțional în măsura în care totalul rezervelor din sistemul bancar scade sub nivelul rezervelor minime obligatorii. Ajustarea ar putea fi reconsiderată în perioada analizei programului.

XII. Obiective indicative pentru masa monetară

— miliarde lei —		
	Plafon	Efectiv
Stoc la:		
31 decembrie 1999		134.114
31 martie 2000		136.105
30 iunie 2000	147.808	
30 septembrie 2000	156.576	
31 decembrie 2000	172.463	

Masa monetară este definită ca pasivele sistemului bancar față de sectorul nebanca. Masa monetară include depozitele în valută ale rezidenților, dar exclude depozitele de stat și depozitele instituțiilor monetare străine și ale altor nerezidenți.

Pentru scopurile programului, activele externe nete și depozitele care sunt denumite în valută vor fi transformate în lei la cursurile de schimb contabile de la sfârșitul perioadei: 30 iunie 2000, 20.648 lei/dolar; 30 septembrie 2000, 21.173 lei/dolar; 31 decembrie 2000, 22.430 lei/dolar. Creditul denominat în valută va fi transformat în lei la cursul de schimb de 18.255 lei/dolar de la sfârșitul lunii decembrie 1999. Cursul de schimb la sfârșitul lunii martie 2000 a fost 19.480 lei/dolar.

Datele pentru masa monetară vor fi monitorizate pe baza datelor lunare din situațiile contabile ale băncilor și ale sistemului bancar, care vor fi transmise Fondului lunar de B.N.R. La data de 31 martie 2000 masa monetară era constituită din: numerar în circulație în afara băncilor de 16.070 miliarde lei; depozite în lei de 68.815 miliarde lei; și depozite în valută de 2.629 milioane dolari S.U.A., evaluate la cursul de schimb de la 31 martie 2000 de 19.480 lei/dolar.

Plafonul pentru sfârșitul lunii decembrie 2000 include estimări ale plăților de dobânzi de la sfârșitul anului ce vor fi plătite de C.E.C. Programul ia în considerare plăți de dobânzi de 3,5 trilioane lei la sfârșitul lunii decembrie 2000.

XIII. Rezumatul înțelegerilor privind țintele de reducere a arieratelor

Reducerea arieratelor celor trei mari utilități — criteriu de performanță

- Reducerea arieratelor la CONEL, PETROM și ROMGAZ constituie criteriu de performanță (MPE, ¶ 26), iar detaliile sunt arătate în tabelul nr. VII.
- Reducerea arieratelor CONEL, PETROM și ROMGAZ la bugetul general consolidat („buget“) constituie criteriu de performanță (MPE, ¶ 26), iar detaliile sunt arătate în tabelul nr. VIII.

Alte ținte privind reducerea arieratelor includ:

- totalul arieratelor grupului regiilor autonome și companiilor naționale cu totul, și pentru grupul celor 33 de întreprinderi cu cele mai mari pierderi ca un tot (MPE, ¶ 23);
- arierațele la buget ale regiilor autonome și companiilor naționale, exclusiv ale celor trei mari utilități (MPE, ¶ 26);
- arierațele la buget ale celor 33 de întreprinderi cu cele mai mari pierderi (MPE, ¶ 26);
- arierațele la buget ale celor 30 mai mari debitori, exclusiv ale celor trei mari utilități (MPE, ¶ 24).

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea bugetelor de venituri și cheltuieli pe anul 2000 ale unor societăți naționale, societăți comerciale și institute naționale de cercetare-dezvoltare, aflate sub autoritatea sau în coordonarea Ministerului Industriei și Comerțului, precum și a transferurilor pentru societățile comerciale din sectorul minier și pentru Societatea Comercială „Romplumb“ — S.A. Baia Mare

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 59 alin. (2) din Legea bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă bugetele de venituri și cheltuieli pe anul 2000 ale societăților naționale, societăților comerciale, precum și institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, aflate sub autoritatea Ministerului Industriei și Comerțului, prevăzute în anexa nr. I (1—11).

(2) Defalcarea pe trimestre a indicatorilor prevăzuți în anexa nr. I (1—11) se aprobă de Ministerul Industriei și Comerțului.

Art. 2. — (1) Subvenția acordată societăților comerciale din sectorul minier este prevăzută în anexa nr. II.

(2) Regularizarea subvenției la sfârșitul anului se va face pe baza deconturilor definitive anuale, eventualele diferențe

în plus sau în minus față de prevederi putând fi redistribuite între societăți comerciale de către ordonatorul principal de credite, în limita sumelor înscrise în bugetul de stat.

Art. 3. — (1) Se aprobă nivelul transferurilor pentru societățile comerciale din sectorul minier, prevăzute în anexa nr. III.

(2) Se aprobă transferurile pentru Societatea Comercială „Romplumb“ — S.A. Baia Mare, prevăzute în anexa nr. IV.

(3) Pe baza realizărilor efective se poate efectua regularizarea trimestrială în structura cheltuielilor de această natură, cu încadrarea în volumul total al transferurilor.

Art. 4. — Ministerul Industriei și Comerțului poate solicita de la bugetul de stat pentru redistribuire, pe baza deconturilor prezentate de agenții economici în luna decembrie 2000, sumele reprezentând subvenții și/sau transferuri rămase disponibile la finele anului 2000.

Art. 5. — (1) Cheltuielile totale aferente veniturilor înscrise în bugetele de venituri și cheltuieli ale societăților naționale, societăților comerciale, precum și ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, prevăzute la art. 1, reprezintă limite maxime și nu pot fi depășite decât în cazuri justificate, cu aprobarea Guvernului, la propunerea ministerului de resort, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și al Ministerului Finanțelor.

(2) În cazul în care în execuție se înregistrează depășiri sau nerealizări ale veniturilor aprobate, societățile naționale, societățile comerciale, precum și institutele naționale de cercetare-dezvoltare pot efectua cheltuieli în funcție de realizarea veniturilor, cu încadrarea în indicatorii de eficiență aprobați.

(3) În cadrul cheltuielilor prevăzute la art. 27 din Legea bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000 societățile comerciale din industria minieră vor prevedea și contribuția la fondurile de intervenție ale asociației profesionale, în

conformitate cu prevederile art. 51 din Legea minelor nr. 61/1998.

Art. 6. — Cheltuielile cu salariile brute corespunzătoare numărului de personal prevăzut să fie utilizat suplimentar în anul 2000 față de cel realizat în trimestrul IV 1999, precum și cele corespunzătoare creșterii productivității muncii în anul 2000 față de anul 1999, stabilite în condițiile prevederilor art. 28 din Legea nr. 76/2000, se vor efectua, după caz, corespunzător perioadelor în care personalul respectiv este angajat și proporțional cu gradul de realizare a creșterii productivității muncii.

Art. 7. — (1) Nerespectarea prevederilor art. 5 și 6 constituie contravenție, dacă nu a fost săvârșită în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerată infracțiune, și se sancționează cu amendă de la 500.000 lei la 1.000.000 lei.

(2) Contravenția se constată și amenda se aplică de organele de control financiar ale statului, împuternicite potrivit legii, persoanelor vinovate de nerespectarea prezentei hotărâri.

Art. 8. — Anexele nr. I (1—11), II, III și IV*) fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:

Ministrul industriei și comerțului,

Radu Berceanu

Ministrul finanțelor,

Decebal Traian Remeș

Ministrul muncii și protecției sociale,

Smaranda Dobrescu

Ministru de stat,

președintele Consiliului de Coordonare

Economico-Financiară,

Mircea Ciumara

București, 17 august 2000.

Nr. 718.

*) Anexele nr. I (1—11), II, III și IV se comunică instituțiilor interesate.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind stabilirea criteriilor și condițiilor de finanțare din sumele alocate de la bugetul de stat a unor lucrări la monumentele istorice aflate în proprietatea sau în folosința unor persoane fizice sau a unor persoane juridice, altele decât instituțiile publice

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 22 alin. 4 din Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, aprobată cu modificări prin Legea nr. 41/1995, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Finanțarea unor lucrări la monumentele istorice aflate în proprietatea sau în folosința unor persoane fizice sau a unor persoane juridice, altele decât instituțiile

publice, se face potrivit criteriilor și condițiilor prevăzute de prezenta hotărâre, prin contracte încheiate între Ministerul Culturii și solicitanți, în condițiile legii.

Art. 2. — Pot fi finanțate de la bugetul de stat, în condițiile prezentei hotărâri, lucrările prevăzute la art. 22 alin. 1 și 2 din Ordonanța Guvernului nr. 68/1994 privind protejarea patrimoniului cultural național, aprobată cu modificări prin Legea nr. 41/1995, cu modificările și completările ulterioare, care se efectuează pentru:

- a) monumente istorice de importanță națională, clasate în categoriile A și B;
- b) monumente istorice aparținând cultelor religioase;
- c) monumente funerare considerate monumente istorice;
- d) monumente comemorative considerate monumente istorice.

Art. 3. — Lucrările de evidență, expertizare, studii și cercetări aferente, precum și urmărirea comportării în timp se finanțează integral din bugetul Ministerului Culturii, în conformitate cu prioritățile stabilite de Comisia Națională a Monumentelor Istorice.

Art. 4. — Se vor finanța cu prioritate lucrările de proiectare, conservare, consolidare, reparare, restaurare, construcții de protecție, amenajări în zone de protecție, reabilitare, demontare și reamplasare, precum și lucrările de punere în valoare a monumentelor istorice prevăzute la art. 22 alin. 2 lit. a), b), d) și e) din Ordonanța Guvernului nr. 68/1994, aprobată cu modificări prin Legea nr. 41/1995, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de următoarele criterii:

- a) valoarea monumentului istoric;
- b) starea fizică a monumentului istoric;
- c) amplasarea monumentului istoric într-o zonă cu risc seismic ridicat;
- d) amplasarea monumentului istoric în vecinătatea unor monumente înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- e) amplasarea monumentului istoric într-o zonă construită protejată de interes național;
- f) includerea lucrărilor în programe naționale și/sau internaționale.

Art. 5. — Alocarea sumelor din bugetul Ministerului Culturii, potrivit dispozițiilor art. 4, se poate face numai cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) monumentul istoric să nu facă obiectul unui litigiu;
- b) monumentul istoric să nu se afle sub sechestru;
- c) monumentul istoric să nu fie ipotecat.

Art. 6. — Titularii dreptului de proprietate sau de folosință, persoane fizice sau juridice, altele decât instituțiile publice, care solicită finanțarea, își asumă, prin declarație în formă autentică, după caz, următoarele obligații:

- a) monumentul istoric să fie destinat și utilizat exclusiv în scopul realizării unor activități culturale, de binefacere, de învățământ sau a altor activități asemănătoare;

- b) să permită accesul specialiștilor și, după caz, al publicului la monumentul istoric, în condițiile stabilite prin contractul încheiat cu Ministerul Culturii.

Art. 7. — (1) Lucrările prevăzute la art. 4 pot fi finanțate din bugetul Ministerului Culturii integral în cazul celor efectuate pentru monumentele istorice religioase și pentru cele funerare prevăzute la art. 2 lit. b) și c) și, respectiv, în proporție de până la 55% din suma stabilită prin devizul general pentru celelalte monumente istorice prevăzute la art. 2 lit. a) și d).

(2) Finanțarea din bugetul Ministerului Culturii a unor lucrări la monumentele istorice se va face în baza unui contract cu clauze asigurătorii, încheiat între Ministerul Culturii și beneficiarul finanțării.

(3) În cazul lucrărilor de proiectare și/sau al celor de executare de lucrări Ministerul Culturii va stabili, potrivit dispozițiilor legale în vigoare, proiectantul, respectiv antreprenorul general.

Art. 8. — Pentru alocarea de sume necesare pentru finanțarea lucrărilor solicitanții vor prezenta Ministerului Culturii — Direcția monumente istorice un dosar cuprinzând:

- a) cerere de finanțare;
- b) declarația prevăzută la art. 6;
- c) extras din registrul de publicitate imobiliară privind monumentul istoric;
- d) declarație, pe propria răspundere, referitoare la utilizarea monumentului istoric exclusiv pentru activități culturale, de binefacere, de învățământ sau altele asemenea;
- e) fotografii ale monumentului istoric, dimensiunea 15 x 24 cm;
- f) deviz estimativ al lucrărilor ce urmează să fie efectuate;
- g) documente justificative din care să rezulte că solicitantul finanțării dispune de diferența de fonduri necesară lucrărilor, față de sumele alocate conform art. 7 alin. (1).

Art. 9. — (1) Finanțările acordate potrivit prevederilor prezentei hotărâri sunt nerambursabile, în condițiile în care beneficiarul finanțării își îndeplinește obligațiile prevăzute la art. 6 lit. a) și b) pe o durată de maximum 10 ani, stabilită în contractul încheiat cu Ministerul Culturii în funcție de valoarea finanțării.

(2) În cazul în care beneficiarul finanțării își încalcă obligațiile asumate înainte de expirarea duratei prevăzute la alin. (1) acesta va fi obligat să ramburseze sprijinul financiar primit, la care se va adăuga dobânda de refinanțare stabilită pentru resursele financiare publice.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
Ministrul culturii,
Ion Caramitru

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

p. Ministrul lucrărilor publice și amenajării teritoriului,
László Borbély,
secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea structurii, indicatorilor și fondurilor aferente programelor naționale de sănătate publică finanțate în anul 2000 din bugetul Ministerului Sănătății

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 66 alin. (2) din Legea bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — În anul 2000 din bugetul Ministerului Sănătății se finanțează programele naționale de sănătate publică prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Indicatorii aferenți programelor naționale prevăzute la art. 1 sunt orientativi și sunt stabiliți în condițiile macroeconomice care au stat la baza elaborării bugetului de stat. Indicatorii respectivi se monitorizează pe baza evidenței tehnico-operative la nivelul unităților sanitare, al direcțiilor de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, și al Ministerului Sănătății, urmând ca pe măsura dezvoltării sistemului informațional de raportare să fie reanalizați din punct de vedere al conținutului și reprezentativității.

(2) Sumele utilizate pentru finanțarea programelor naționale de sănătate, până la aprobarea Legii bugetului de stat pe anul 2000 nr. 76/2000, rămân cheltuieli ale programelor respective.

(3) Raportarea și controlul indicatorilor specifici privind realizarea programelor naționale de sănătate publică se efectuează pe baza normelor metodologice aprobate prin ordin al ministrului sănătății.

Art. 3. — (1) În cadrul Programului național de planificare familială și protecție a stării de sănătate a mamei și copilului se acordă contraceptive fără plată, prin cabinetele de planificare familială, pe baza unei liste aprobate de

Ministerul Sănătății, următoarelor categorii de persoane: șomere, eleve și studenți, persoane care fac parte din familii beneficiare de ajutor social, precum și alte persoane fără venituri.

(2) Pentru celelalte categorii de persoane care se adresează cabinetelor de planificare familială, contraceptivele se acordă cu plată. Sumele rezultate din recuperarea valorii contraceptivelor se utilizează în continuare pentru realizarea unei aprovizionări continue și diversificate cu contraceptive. La sfârșitul anului financiar cu sumele rămase în cont se reîntregesc creditele bugetare utilizate pentru plata acestora.

(3) În zonele rurale și în orașele în care nu sunt organizate cabinete de planificare familială contraceptivele vor fi distribuite de cabinetul de planificare familială la care este arondată unitatea administrativ-teritorială respectivă, prin intermediul medicilor de familie.

Art. 4. — Modificarea volumului și a structurii programelor naționale de sănătate, pe parcursul derulării finanțării acestora, în funcție de necesități și cu încadrarea în sumele aprobate prin bugetul de stat și, respectiv, prin bugetul Fondului special pentru sănătate publică, se aprobă de ministrul sănătății, în calitate de ordonator principal de credite.

PRIM-MINISTRU
MUGUR CONSTANTIN ISĂRESCU

Contrasemnează:
Ministru de stat, ministrul sănătății,
Hajdú Gábor
Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 22 august 2000.
Nr. 730.

ANEXĂ

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

PROGRAME NAȚIONALE DE SĂNĂTATE PUBLICĂ

Anul 2000

A. **Scop:** Supravegherea și menținerea sub control a bolilor transmisibile, în vederea limitării izbucnirilor epidemice

Obiective: Asigurarea prevenirii bolilor transmisibile; promovarea unui comportament sănătos; maximizarea utilizării serviciilor de prevenție a bolilor transmisibile; depistarea precoce; identificarea cazurilor existente și profilaxia primară; supravegherea epidemiologică a cazurilor existente

Indicatori de rezultate: Incidența bolilor transmisibile

A.1. **PROGRAM NAȚIONAL: SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL BOLILOR INFECȚIOASE (PN1)**
Creșterea eficienței și calității sistemelor de supraveghere a principalelor boli transmisibile, în vederea identificării precoce a pericolului apariției unor epidemii și instituirea măsurilor adecvate de control

Indicatori:

Eficiență

Costul mediu/acțiune de prevenire și control în focarele de boli infecțioase

20 milioane lei

Costul mediu/test diagnostic de laborator pentru boli infecțioase

100 mii lei

Fizici

Numărul de acțiuni de prevenire și control în focarele de boli infecțioase

300

Numărul de teste diagnostic de laborator pentru boli infecțioase

300.000

A.2. PROGRAM NAȚIONAL: IMUNIZĂRI (PN2)	101.603,3 milioane lei
Asigură prevenirea prin vaccinare a următoarelor boli considerate probleme de sănătate publică: tuberculoza, hepatita B, poliomielita, difteria, tetanosul, tusea convulsivă, rujeola	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu imunizare/persoană	100 mii lei
Numărul de persoane vaccinate	1.000.000
A.3. PROGRAM NAȚIONAL: SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL TUBERCULOZEI (PN3)	18.385,9 milioane lei
Prevenirea transmiterii tuberculozei prin supravegherea bolnavilor și prin administrarea tratamentului profilactic la contactii acestora	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu/depistare (tuberculinică și activă)	200 mii lei
Numărul de depistări (active și tuberculinice)	50.000
A.4. PROGRAM NAȚIONAL: SUPRAVEGHEREA ȘI CONTROLUL INFECȚIEI HIV/SIDA (PN4)	21.328,0 milioane lei
Supravegherea epidemiologică a cazurilor de infecție HIV/SIDA, identificarea grupelor la risc, în vederea implementării celor mai adecvate măsuri de control care să prevină extinderea infecției și reducerea impactului social al acesteia	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu/test HIV/SIDA	175 mii lei
Numărul de teste de depistare a infecției HIV/SIDA	100.000
A.5. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENIREA ȘI CONTROLUL BOLILOR CU TRANSMITERE SEXUALĂ (PN5)	15.005,1 milioane lei
Evaluarea situației actuale a bolilor cu transmitere sexuală, derularea unor acțiuni de depistare a acestora și de prevenire a transmiterii (inclusiv promovarea unui comportament sexual sănătos)	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu/test depistare gonoree	50 mii lei
Costul mediu/test depistare sifilis	26 mii lei
Numărul de teste depistare gonoree	100.000
Numărul de teste depistare sifilis	300.000
A.6. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENIREA ȘI CONTROLUL INFECȚIILOR NOSOCOMIALE (PN6)	9.475,6 milioane lei
Supravegherea epidemiologică a infecțiilor nosocomiale, identificarea factorilor de risc, elaborarea și implementarea măsurilor de control	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu/acțiune de control al focarelor de infecții nosocomiale	29 milioane lei
Numărul de acțiuni de control al focarelor de infecții nosocomiale	300
A.7. PROGRAM NAȚIONAL: TRANSFUZIOLOGIE ȘI HEMATOLOGIE TRANSFUZIONALĂ (PN7)	100.451,6 milioane lei
Testarea sângelui și a derivatelor de sânge pentru realizarea transfuziilor în condiții sigure	
Indicatori:	
Eficiență	
Fizici	
Costul mediu/testare unitate de sânge total	360 mii lei
Numărul de teste pentru securizare transfuzională	250.000
TOTAL A:	310.381,2 milioane lei
Finanțare:	
— bugetul de stat,	143.113,2 milioane lei
din care:	
— cheltuieli materiale și servicii	141.113,2 milioane lei
— transferuri	2.000,0 milioane lei
— Fondul special pentru sănătate publică,	167.268,0 milioane lei
din care:	
— cheltuieli materiale și servicii	167.268,0 milioane lei
B. Scop:	Prevenirea, combaterea și controlul bolilor netransmisibile care determină reducerea speranței medii de viață

Obiective: Reducerea mortalității și a prevalenței în populație a bolilor netransmisibile; profilaxia primară, secundară și terțiară în diabet și boli de nutriție; reducerea complicațiilor bolilor cronice; terapii alternative; protejarea populației împotriva riscurilor legate de mediul înconjurător; supravegherea factorilor de risc din mediul profesional; scăderea prevalenței afecțiunilor orodentare

Indicatori de rezultate:

Creșterea procentului de pacienți testați 5%

B.1 PROGRAM NAȚIONAL: ACȚIUNE PENTRU SĂNĂTATE ÎN RELAȚIE CU MEDIUL (IMPACTUL FACTORILOR DE RISC DIN MEDIU) (PN9)

33.303,8 milioane lei

Prevenirea posibilelor efecte nocive exercitate de factorii de mediu asupra sănătății populației prin acțiuni de supraveghere a calității factorilor de mediu și studii de evaluare a acțiunii acestora asupra sănătății populației

Indicatori:

Eficiență

Costul mediu/acțiune de investigare a calității mediului (aer, apă, sol, determinare zgomot) și a calității alimentelor 183 milioane lei

Fizici

Numărul de acțiuni de investigare a calității mediului (aer, apă, sol, determinare zgomot) și a calității alimentelor 170

B.2. PROGRAM NAȚIONAL: SUPRAVEGHEREA STĂRII DE SĂNĂTATE ÎN COLECTIVITĂȚI DE COPII ȘI ADOLESCENȚI (PN10)

44.935,5 milioane lei

Evaluarea stării de sănătate și a factorilor de risc, în vederea promovării sănătății și a prevenției îmbolnăvirilor la copii și tineri

Indicatori:

Fizici

Numărul de acțiuni de evaluare, promovare și perfecționare a dezvoltării antropofiziometrice și adaptabilității copiilor și tinerilor 689.155

B.3. PROGRAM NAȚIONAL: SUPRAVEGHEREA FACTORILOR DE RISC DIN MEDIUL DE MUNCĂ ȘI PROFESIONAL (PN11)

21.869,5 milioane lei

Prevenirea eventualelor efecte nocive exercitate de factorii din mediul de muncă și profesional asupra sănătății angajaților prin activități de supraveghere a factorilor de risc din diferite locuri de muncă și de investigare a expunerii profesionale la factorii de risc din mediul de muncă și profesional

Indicatori:

Eficiență

Costul mediu/acțiune de supraveghere a factorilor de risc din mediul de muncă și profesional 67,4 milioane lei

Costul mediu/acțiune de investigare a expunerii la noxe în mediul de muncă și profesional, reducerea morbidității profesionale 24,2 milioane lei

Fizici

Numărul de acțiuni de investigare a expunerii la noxe în mediul de muncă și profesional 135

Numărul de acțiuni de supraveghere a factorilor de risc din mediul de muncă și profesional 87

B.4. PROGRAM NAȚIONAL: SĂNĂTATEA MINTALĂ ȘI PROFILAXIA ÎN PATOLOGIA PSIHIATRICĂ ȘI PSIHO-SOCIALĂ (PN13)

10.321,6 milioane lei

Alternative terapeutice specifice psihiatriei (ergoterapie, meloterapie, ateliere de artă aplicată, baze de informare, ateliere protejate); formarea personalului mediu, de îngrijire, de supraveghere în activități specifice bolnavilor psihici

Indicatori:

Eficiență

Costul mediu/centru de consiliere 500 milioane lei

Costul mediu/program de instruire 200 milioane lei

Fizici

Numărul de centre de consiliere 11

Numărul de persoane tratate și supravegheate 3.000

Numărul de cursuri de pregătire 20

B.5. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA GERIATRICĂ ȘI PROTECȚIA VÂRSTNICULUI (PN14)

1.000,0 milioane lei

Monitorizarea afecțiunilor specifice vârstei a III-a, evitarea apariției complicațiilor unor boli specifice vârstei

Indicatori:

Eficiență

Costul mediu/persoană monitorizată 2,0 milioane lei

Fizici

Numărul de persoane vârstnice monitorizate 500

B.6. PROGRAM NAȚIONAL: PROFILAXIA ȘI CONTROLUL BOLILOR CARDIOVASCULARE MEDICALE ȘI CHIRURGICALE (PN15)	36.105,4 milioane lei
Depistarea riscurilor clasice (hipertensiune arterială, hiperlipidemii etc.) prin efectuarea screeningului populațional; depistarea bolnavilor cardiaci, asimptomatici sau oligosimptomatici; pregătirea infrastructurii depistărilor populaționale, crearea sistemului informatic al centrelor de recuperare cardiovasculară, întocmirea bazei de date electronice	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/program screening	3,1 miliarde lei
Fizici	
Numărul de programe screening	10
B.7. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ÎN PATOLOGIA NEFROLOGICĂ ȘI DIALIZA RENALĂ/TRANSPLANT RENAL (PN16)	10.600,0 milioane lei
Efectuarea screeningului la suspiciunea de afectare renală cu potențial evolutiv, depistarea precoce a bolilor renale, studiul etiopatogeniei, nefropatiei balcanice, depistarea activă a nefropatiilor asimptomatice sau paucisimptomatice	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/program screening	2.680,5 mii lei
Fizici	
Numărul de bolnavi suspecți	3.800
B.8. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ȘI CONTROLUL ÎN PATOLOGIA ONCOLOGICĂ ȘI TRANSPLANT MEDULAR (PN17)	18.000,0 milioane lei
Profilaxia primară, secundară în bolile de cancer prin acțiuni-pilot de diagnosticare precoce a cancerului de col uterin, structuri și mecanisme pentru coordonarea acțiunilor de control al cancerului la nivel județean și național	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/test screening	20 mii lei
Fizici	
Numărul de examene screening la cancer de col	700.000
B.9. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ÎN TALASEMIE, HEMOFILIE ȘI ALTE HEMOPATII (PN18)	1.632,0 milioane lei
Reinserția socială a bolnavilor și prelungirea duratei de viață a acestora fără complicații	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/pacient cu hemofilie	2,0 milioane lei
Costul mediu/pacient cu talasemie	1,9 milioane lei
Fizici	
Numărul de bolnavi investigați pentru hemofilie	700
Numărul de examene screening talasemie	100
B.10. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ȘI CONTROLUL ÎN DIABET ȘI ALTE BOLI DE NUTRIȚIE (PN19)	236.666,2 milioane lei
Profilaxia primară în diabet, identificarea pacienților cu risc pentru diabet; profilaxia secundară: diagnosticul diabetului la persoanele cu risc; profilaxia terțiară: automonitorizare pentru copii, tineri, gravide; screening pentru complicațiile cronice ale diabetului (retineopatii, nefropatii, neuropatii, boli cardiovasculare etc.)	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/pacient tratat	850 mii lei
Fizici	
Numărul de bolnavi tratați	303.480
B.11. PROGRAM NAȚIONAL: ORTOPEDIE, TRAUMATOLOGIE PREVENTIVĂ ȘI RECUPERATORIE (PN20)	900,0 milioane lei
Prevenția în ortopedie și traumatologie; perfecționarea mijloacelor de combatere a accentuării patologiei deformațiilor de pe coloana vertebrală, preexistente și dobândite	
Indicatori:	
Eficiență	
Costul mediu/pacient monitorizat și recuperat	10 milioane lei
Fizici	
Numărul de bolnavi monitorizați	90
B.12. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ÎN PATOLOGIA ENDOCRINĂ (PN21)	6.000,0 milioane lei
Depistarea hipotiroidismului tranzitoriu, investigații efectuate în județele endemice și profilaxia osteoporozei	

Indicatori:

Eficiență	Costul mediu/screening	10 milioane lei
Fizici	Numărul de persoane examinate	600

B.13. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA STOMATOLOGICĂ (PN22)

6.000,0 milioane lei

Creșterea cario-rezistenței la un număr de 250.000 de copii din clasele I—IV, aplicarea metodelor specifice promovării și educației pentru sănătate; adoptarea de către copii a unui comportament favorabil sănătății; susținerea activităților de prevenție primară, secundară și terțiară stomatologică din unitățile clinice de învățământ stomatologic

Indicatori:

Eficiență	Costul mediu/trusă pentru clătire orală	500 lei
Fizici	Numărul de truse pentru clătiri orale	10.000.000

B.14. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENȚIA ȘI RECUPERAREA ÎN NEUROLOGIE (PN28)

6.600,0 milioane lei

Profilaxia pentru evitarea producerii accidentului vascular cerebral la persoanele predispuse sau cu afecțiuni vasculo-cerebrale, ateroscleroze, hipertensiune în antecedente; recuperarea funcționării nervului acustic în diferite maladii prin diverse manevre și metode

Indicatori:

Eficiență	Costul mediu/screening pentru profilaxia accidentelor vasculare	2,5 milioane lei
	Costul mediu/persoană monitorizată	15,0 milioane lei
Fizici	Numărul de teste screening	2.000
	Numărul de persoane monitorizate	100

B.15. PROGRAM NAȚIONAL: PROFILAXIA ȘI RECUPERAREA BALNEOFIZIOCLIMATOLOGICĂ (PN31)

1.300,0 milioane lei

Monitorizare la bolnavi cu factori de risc în patologia dureroasă a coloanei vertebrale

Indicatori:

Eficiență	Costul aparaturii necesare screeningului	360 milioane lei
	Costul mediu/pacient recuperat și monitorizat	200 mii lei
Fizici	Numărul de pacienți monitorizați	700

B.16. PROGRAM NAȚIONAL: TRANSPLANT DE ORGANE ȘI ȚESUTURI

15.500,0 milioane lei

Restabilirea stării de sănătate a unor bolnavi aflați în faza terminală prin insuficiența diferitelor organe

Indicatori:

Eficiență	Reabilitarea centrelor de referință	4.300,0 milioane lei
	Costul mediu pentru pacient/transplant	71,0 milioane lei
Fizici	Numărul de bolnavi cu transplant de organe	100

TOTAL B:**450.733,9 milioane lei****Finanțare:**

— bugetul de stat, din care:	450.733,9 milioane lei
— cheltuieli materiale și servicii	50.628,5 milioane lei
— transferuri	400.105,4 milioane lei

C. Scop: Dezvoltarea de politici și strategii în sectorul sanitar

Obiective: Îmbunătățirea stării de sănătate a femeii și copilului, planificare familială, standardizarea serviciilor medicale, evaluarea stării de sănătate a populației, îmbunătățirea activității de asistență medicală; susținerea centrelor naționale de referință pentru laborator; promovarea în rândul populației a unui comportament favorabil prevenirii și depistării bolilor cronice

Indicatori de rezultate:

Reducerea mortalității materne prin avort 0,18%

C.1. PROGRAM NAȚIONAL: PREVENIREA ȘI CONTROLUL TOXICOMANIEI ȘI PATOLOGIA INDUSĂ (PN8)

21.840,0 milioane lei

Prevenirea uzului și abuzului de droguri și controlul dependenței prin activități adresate grupelor de populație cu risc, diagnosticarea și testarea pacienților, terapia de reabilitare și inserție socială

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/centru de consiliere sau centru postcură	550,0 milioane lei
Costul mediu/pacient toxicoman testat	100,0 mii lei
Costul mediu/pacient tratat	1,0 milioane lei

Fizici

Numărul de centre de consiliere, postcură și detoxificare	14
Numărul de pacienți testați	2.000
Numărul de pacienți tratați	1.000

C2. PROGRAM NAȚIONAL: PLANIFICARE FAMILIALĂ ȘI PROTECȚIA STĂRII DE SĂNĂTATE A MAMEI ȘI COPILULUI (PN12)

39.060,0 milioane lei

Reducerea morbidității infantile și materne, redresarea patologiei nutriționale, prevenirea bolilor neuropsihice, reducerea numărului de sarcini nedorite; protecția persoanelor defavorizate

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/test și tratament profilactic	198,9 mii lei
--	---------------

Fizici

Numărul de copii testați	108.696
Numărul de copii tratați profilactic	54.565
Numărul de femei testate	10.870
Numărul de gravide tratate profilactic	21.957

C3. PROGRAM NAȚIONAL: SUSȚINEREA CENTRELOR NAȚIONALE DE REFERINȚĂ PENTRU LABORATOR (PN23)

5.142,7 milioane lei

Implementarea funcțională a centrelor de referință în România

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/analiză	500 mii lei
----------------------	-------------

Fizici

Numărul de analize efectuate	10.000
------------------------------	--------

C4. PROGRAM NAȚIONAL: STANDARDIZAREA SERVICIILOR MEDICALE ÎN SĂNĂTATEA PUBLICĂ (PN24)

1.895,0 milioane lei

Autorizarea prin testare și certificarea dispozitivelor medicale și serviciilor din rețeaua sanitară publică și privată; monitorizarea evaluării clinice; certificarea dispozitivelor medicale cu standardele internaționale și europene și supravegherea utilizării lor în rețeaua sanitară; achiziții de echipamente medicale; autorizarea prin testare a produselor parafarmaceutice

Indicatori:**Fizici**

Numărul de lucrări/tipodimensiuni	685
-----------------------------------	-----

C5. PROGRAM NAȚIONAL: PROMOVAREA SĂNĂTĂȚII ȘI EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE (PN25)

8.583,3 milioane lei

Utilizarea metodelor specifice promovării sănătății și educației pentru sănătate pentru adoptarea de către populație a unui stil de viață sănătos

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/campanie de informare, educare și comunicare	19 milioane lei
---	-----------------

Fizici

Numărul de campanii de informare, educare, comunicare	430
---	-----

C6. PROGRAM NAȚIONAL: EVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE A POPULAȚIEI ȘI SUPRAVEGHEREA DEMOGRAFICĂ (PN26)

548,6 milioane lei

Identificarea și ierarhizarea problemelor de sănătate, stabilirea nevoilor (materiale și umane) și a criteriilor de alocare a resurselor și de măsurare a calității vieții populației

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/anchetă epidemiologică	11 milioane lei
-------------------------------------	-----------------

Fizici

Numărul de anchete epidemiologice	46
-----------------------------------	----

C7. PROGRAM NAȚIONAL: PERFEȚIONAREA CONTINUĂ ȘI STRATEGIA RESURSELOR UMANE (PN27)

1.950,0 milioane lei

Elaborarea, derularea, certificarea și evaluarea programelor educaționale adresate resurselor umane din sectorul sanitar; organizarea examenelor și concursurilor pentru specializarea și obținerea gradelor profesionale de către personalul cu studii superioare și medii; evaluarea resurselor umane; diversificarea ariei profesionale medicale și farmaceutice

Indicatori:**Fizici**

Numărul de persoane incluse în programul de perfecționare 500

C.8. PROGRAM NAȚIONAL: REABILITAREA SERVICIILOR DE URGENȚĂ PRESPITALICEASCĂ (PN29)

29.186,2 milioane lei

Formarea de personal specializat în serviciile medicale de urgență; pregătirea serviciilor de urgență pentru intervenția la dezastre; derularea programului Remssy

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/persoană formată 10 milioane lei

Costul mediu dotări pentru dezastre/județ 500 milioane lei

Costul mediu instalare echipamente Remssy/județ 3.500 milioane lei

Fizici

Numărul de persoane formate 200

Numărul de județe dotate pentru dezastre 10

Numărul de județe în care se derulează programul Remssy 6

C.9. PROGRAM NAȚIONAL: ACREDITAREA UNITĂȚILOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ȘI SERVICII DE INTERES NAȚIONAL (PN30)

500 milioane lei

Garantarea funcționării spitalelor la un standard corespunzător complexității serviciilor medicale

Indicatori:**Fizici**

Elaborarea catalogului de acreditare 1

C10. PROGRAM NAȚIONAL: TRATAMENT ÎN STRĂINĂTATE

16.300,0 milioane lei

Rezolvarea situației medicale a unor bolnavi care nu pot fi tratați în țară; investigații de înaltă performanță pentru precizare de diagnostic, tratament chirurgical, transplant de țesuturi și organe

Indicatori:**Eficiență**

Costul mediu/pacient 326 milioane lei

Fizici

Numărul de pacienți 50

C.11. PROGRAM NAȚIONAL: REZERVA MINISTERULUI SĂNĂTĂȚII PENTRU SITUAȚII SPECIALE

71.903,4 milioane lei

Aprovizionarea cu medicamente, produse biologice, antiseptice, produse parafarmaceutice și alte materiale specifice pentru folosirea lor în situații speciale (dezastre, crize și situații altele decât războiul)

TOTAL C**196.909,3 milioane lei****Finanțare:**

— bugetul de stat, 196.909,3 milioane lei

din care:

— cheltuieli materiale și servicii 37.314,7 milioane lei

— transferuri 159.594,6 milioane lei

TOTAL GENERAL (A+B+C)**958.024,4 milioane lei****Finanțare:**

— bugetul de stat, 790.756,4 milioane lei

din care:

— cheltuieli materiale și servicii 229.056,4 milioane lei

— transferuri 561.700,0 milioane lei

— Fondul special pentru sănătate publică 167.268,0 milioane lei

NOTĂ:

În sumele aferente fiecărui program sunt cuprinse și fondurile necesare activităților complementare de realizare a scopului și obiectivelor programelor, stabilite de Ministerul Sănătății.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR

ORDIN

privind organizarea activității de administrare și control financiar fiscal la marii contribuabili

Ministrul finanțelor,

în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 447/1997 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor, cu modificările ulterioare,

în vederea creșterii eficienței administrării și colectării veniturilor bugetului de stat, monitorizării și asistării fiscale, precum și a controlului financiar fiscal la marii contribuabili,

pentru organizarea în teritoriu a activității de administrare și control financiar fiscal la marii contribuabili, emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Prin *marii contribuabili*, în sensul prezentului ordin, se înțelege toți contribuabilii ale căror obligații la bugetul de stat constituite la nivelul anului 1999 au fost mai mari de 10 miliarde lei.

Pentru județele în care numărul de contribuabili care îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul precedent este mai mic de 10, în categoria marilor contribuabili sunt cuprinși primii 10 contribuabili înregistrați ca plătitori de impozite și taxe, în ordinea descrescătoare a obligațiilor la bugetul de stat constituite la nivelul anului 1999.

(2) Lista marilor contribuabili înregistrați ca plătitori de impozite și taxe la fiecare direcție generală a finanțelor publice și controlului financiar de stat județeană, respectiv a municipiului București, în baza prelucrării informațiilor din bilanțul la data de 31 decembrie 1999, este prezentată în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) În acțiunea de monitorizare sunt cuprinse și sucursalele și filialele, înregistrate ca plătitori de impozite și taxe, ale regiilor autonome, companiilor naționale, unităților financiar-bancare, precum și ale societăților comerciale la nivelul fiecărui județ, pentru obligațiile la bugetul de stat pe care, potrivit dispozițiilor legale, le achită la nivel teritorial.

(4) În termen de 15 zile de la data prezentului ordin direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, care au înregistrați ca plătitori de impozite și taxe regii autonome, companii naționale, unități financiar-bancare și societăți comerciale, vor transmite Direcției monitorizarea contribuabililor mari lista, pe județe, cuprinzând sucursalele și filialele pe fiecare contribuabil menționat mai sus, cu precizarea obligațiilor fiscale pe care acestea le achită la nivelul fiecărui județ.

(5) Anual, începând cu anul 2001, până la data de 31 iulie, Direcția monitorizarea contribuabililor mari va actualiza lista cuprinzând marii contribuabili pe baza obligațiilor fiscale constituite și reflectate în bilanțurile de la sfârșitul anului precedent depuse de contribuabili, transmise de direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București; plafonul obligațiilor la bugetul de stat menționat la alin. (1) va fi corectat cu indicele de inflație, calculat la 31 decembrie al anului de raportare.

Prin excepție de la prevederile alineatului precedent, contribuabilii rezultați prin fuziune, conform legii, în timpul anului și care îndeplinesc condiția menționată la alin. (1), prin cumularea informațiilor individuale din ultimul bilanț anual, vor fi incluși în lista cuprinzând marii contribuabili în termen de 30 de zile de la fuziune.

(6) Contribuabilii mari ale căror obligații fiscale înregistrate în anul precedent sunt inferioare condițiilor de încadrare a acestora în categoria contribuabililor mari vor fi monitorizați timp de 3 ani consecutivi. În situația în care obligațiile fiscale constituite în acest interval nu mai justifică menținerea acestora în categoria contribuabililor mari, administrarea acestora va fi trecută în sarcina organelor fiscale teritoriale în a căror rază își au sediul social.

Prin excepție de la prevederile alineatului precedent, atunci când în urma divizării ca urmare a unui act normativ sau prin manifestarea de voință a acționarilor sau asociaților un contribuabil mare nu mai există ca persoană juridică, acesta va fi scos din lista cuprinzând marii contribuabili în termen de 30 de zile de la divizare. Contribuabilii rezultați în urma divizării, care, conform informațiilor din protocoalele încheiate, îndeplinesc condiția menționată la alin. (1), vor fi incluși în lista cuprinzând marii contribuabili în termen de 30 de zile de la constituirea acestora.

Art. 2. — (1) Începând cu data prezentului ordin structurile organizatorice ale direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, aprobate prin ordinele ministrului finanțelor nr. 125/1999 și nr. 2.465/1998, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

— la nivelul direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene se înființează **Serviciul (biroul, compartimentul) de administrare mari contribuabili** în cadrul Direcției administrarea veniturilor statului și **Serviciul (biroul, compartimentul) de control financiar fiscal mari contribuabili** în cadrul Direcției de control financiar fiscal;

— la nivelul Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București se înființează **Direcția de administrare mari contribuabili** și **Direcția de control financiar fiscal mari contribuabili** prin reorganizarea Direcției de control financiar fiscal, astfel:

• Direcția de administrare a marilor contribuabili are următoarele servicii:

- *Serviciul gestionare dosare fiscale, declarații și bilanțuri;*
- *Serviciul contabilitate și evidență analitică pe plătitori;*
- *Serviciul colectare și executare silită nr. 1;*
- *Serviciul colectare și executare silită nr. 2;*
- *Serviciul asistență mari contribuabili;*
- *Serviciul rambursare T.V.A.*

• Direcția de control financiar fiscal la marii contribuabili are în structură 4 servicii de control financiar fiscal.

• Serviciul reprezentanțe străine, Serviciul de valorificare bunuri, Serviciul PAD și cod fiscal, Serviciul de monitorizare și verificare achiziții publice trec în subordinea directorului general adjunct al Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București.

Structura organizatorică a Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București este redată în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Structurile organizatorice nou-înființate vor asigura îndeplinirea următoarelor funcțiuni:

- gestionare dosare fiscale, declarații și bilanțuri;
- contabilitate și evidență pe plătitori;
- colectare și executare silită;
- rambursare T.V.A.;
- asistență contribuabili;
- control financiar fiscal.

Art. 3. — (1) Se aprobă modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 450/1999, cu modificările și completările ulterioare, cu sarcinile și atribuțiile noilor structuri organizatorice, respectiv serviciu, birou sau compartiment, după caz, organizate în cadrul Direcției de administrare a veniturilor statului la nivelul direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, redată în anexa nr. 3 care face parte integrantă din prezentul ordin; sarcinile și atribuțiile noilor structuri organizatorice, respectiv serviciu, birou sau compartiment, după caz, organizate în cadrul Direcției control financiar fiscal la nivelul direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene se vor elabora în termen de 30 de zile de la data prezentului ordin și se vor aproba de secretarul de stat coordonator al Departamentului politica impozitelor și administrarea veniturilor.

(2) Se aprobă modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare, aprobat prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 565/1999, cu sarcinile și atribuțiile Direcției de administrare a marilor contribuabili organizate în cadrul Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București, redată în anexa nr. 4 care face parte integrantă din prezentul ordin. În termen de 30 de zile de la data prezentului ordin se vor elabora sarcinile și atribuțiile Direcției control financiar fiscal la marii contribuabili, organizată în cadrul Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București, care se vor aproba de secretarul de stat coordonator al Departamentului politica impozitelor și administrarea veniturilor.

Art. 4. — (1) Conducerile direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, vor lua măsuri ca sarcinile și atribuțiile ce revin structurilor organizatorice înființate să fie realizate cu personalul existent, prin redistribuire din posturile existente la data prezentului ordin.

(2) Structurile organizatorice nou-înființate se vor dimensiona în raport cu numărul de contribuabili mari administrați sau care urmează să fie controlați.

(3) Contribuabilii mari care în prezent sunt înregistrați ca plătitori de impozite și taxe la administrațiile financiare, circumscripțiile fiscale sau la percepțiile fiscale, după caz, trec în administrarea serviciilor (birou, compartiment) de administrare a marilor contribuabili din cadrul direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene.

(4) În termen de 30 de zile de la data prezentului ordin conducerile direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene vor asigura încheierea de protocoale între serviciile (birourile, compartimentele) de administrare a marilor contribuabili și administrațiile financiare municipale, circumscripțiile fiscale orășenești sau percepțiile fiscale, după caz, de primire-predare a dosarelor fiscale și de urmărire a contribuabililor mari nominalizați conform anexei nr. 1.

(5) Contribuabilii mari care în prezent sunt înregistrați ca plătitori de impozite și taxe la administrațiile financiare de sector ale municipiului București trec în administrarea Direcției de administrare a marilor contribuabili din cadrul Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București.

(6) În termen de 30 de zile de la data prezentului ordin conducerea Direcției generale a finanțelor publice și controlului financiar de stat a municipiului București va asigura încheierea de protocoale între Direcția de administrare a marilor contribuabili și administrațiile financiare ale sectoarelor 1, 2, 3, 4, 5 și 6 de primire-predare a dosarelor fiscale și de urmărire a contribuabililor mari nominalizați conform anexei nr. 1.

(7) În termen de 30 de zile de la data preluării dosarelor fiscale ale marilor contribuabili structurile organizatorice înființate conform prevederilor art. 2 vor organiza fișiere cu informații colaterale despre contribuabilii respectivi, în care se regăsesc numele și calitatea celor care reprezintă contribuabilul în relațiile cu terții, conturile bancare deschise, principalii furnizori și creditori, principalii clienți și debitori, existența depozitelor bancare, cota de participare a contribuabililor la capitalul social al altor firme, orice alte elemente considerate a fi necesare în vederea îmbunătățirii gradului de colectare a veniturilor bugetului de stat de la aceștia.

Art. 5. — Se aprobă Normele metodologice privind organizarea colectării veniturilor bugetului de stat de la marii contribuabili, prezentate în anexa nr. 5 care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 6. — Activitatea de monitorizare și control financiar fiscal la contribuabilii mari este coordonată de secretarul general adjunct al Departamentului politica impozitelor și administrarea veniturilor.

Direcția monitorizarea contribuabililor mari și Direcția generală control fiscal colaborează cu celelalte direcții din

cadrul Ministerului Finanțelor pentru selectarea contribuabililor mari care urmează să fie administrați și verificați în vederea îmbunătățirii colectării veniturilor bugetului de stat de la aceștia, clarificarea problemelor privind aplicarea legislației fiscale, valorificarea actelor de control. De asemenea, în realizarea sarcinilor pe care le au direcțiile menționate mai sus colaborează și cu alte instituții abilitate ale statului.

Monitorizarea colectării veniturilor bugetului de stat de la marii contribuabili se realizează pe baza raportărilor lunare pe care direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, le transmit, până cel mai târziu în ultima zi a lunii următoare celei de raportare, la Direcția monitorizarea contribuabililor mari, conform modelelor prezentate în anexele nr. 6 și 7 care fac parte integrantă din prezentul ordin.

Coordonarea activității de control financiar fiscal la nivel teritorial, elaborarea programelor de control pentru verificarea marilor contribuabili și transmiterea acestora la structurile teritoriale specializate, precum și urmărirea realizării sarcinilor de control financiar fiscal la marii contribuabili se

exercită de Direcția generală control fiscal din cadrul Ministerului Finanțelor.

Programele informatice necesare pentru prelucrarea informațiilor din situațiile prezentate la anexele nr. 6 și 7, precum și cele necesare calculării și centralizării indicatorilor de eficiență menționați în anexa nr. 5, capitolul VI, se realizează de specialiști din cadrul Direcției generale tehnologia informației.

Art. 7. — Direcția generală dezvoltare instituțională și resurse umane, Direcția monitorizarea contribuabililor mari, Direcția generală control fiscal, Direcția generală trezorerie și contabilitate publică, Direcția generală tehnologia informației, împreună cu direcțiile generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, administrațiile financiare, circumscriptiile fiscale, precum și percepțiile fiscale vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — Anexele nr. 1—7 se comunică direcțiilor generale ale finanțelor publice și controlului financiar de stat județene, respectiv a municipiului București, precum și celorlalte direcții interesate.

Ministrul finanțelor,
Decebal Traian Remeș

București, 23 august 2000.
Nr. 1.173.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2—4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, telefon 411.58.33.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro